

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

11 ਦਸੰਬਰ, 1987

December 11, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

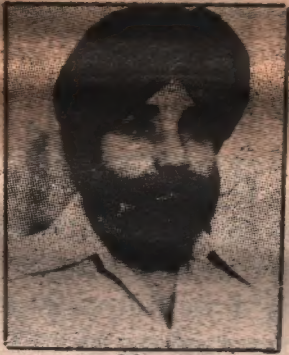
ਸ਼੍ਰੋਤ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan Punjabi Weekly Newspaper P.O. BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਜਬਲਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਬਾਦਲ ਰਿਹਾ — ਟੋਹੜਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਬਾਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: — 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਾਜਸੀ ਹਲਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ' ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੋ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਕ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ: ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਧਰਨੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

4 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋ:

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਾਹਮਣੇ 'ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਧਰਨਾ' 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: — ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਧਰਨਾ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਧਰਨੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ, ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੇਧਪੁਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਵੈਮਾਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਮਾਰਚ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਰਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ 4 ਦਸੰਬਰ 1987 ਨੂੰ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਹਸਤੀਆਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅੱਗੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਰਨੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣਗੇ।

ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜਥੇ ਕਰਮਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਨੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ: ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਨੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ

ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ), ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ), ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ) ਸ੍ਰੀ ਆਲਮਗੀਰ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ (ਪਟਿਆਲਾ) ਤੋਂ ਚਲਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਹਿੱਕੋ ਨੇ ਹੋਣਗੇ।

ਮਾਰਚ ਸ਼ਾਂਤਮਈ

ਇਹ ਮਾਰਚ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਖਤ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਵੇਗਾ, ਕੇਵਲ 'ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਦਾ ਜਾਪ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮਾਰਚ ਕਿਸੇ ਧਰਮ, ਜਾਤੀ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ, ਅਤਿਆਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਚ ਦਾ ਉਤਾਰਾ 4 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬਗੰਜ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅੱਗੇ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜੇਗਾ, ਕਥਾ, ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਧਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 3 'ਤੇ

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼

9373 - 120 St. Delta, B.C.

Ph. 588-5808

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਸਿੱਧੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਚਲੇ ਆਓ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਓ — 40 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

5 ਸਾਬਕ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਵੱਲ ਅਫਗਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਬਕ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝਿਕੀ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਥੇ ਹਰਿਆਣਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਛੱਡਣ ਪਿਛੋਂ 15 ਦਿਨ ਅੰਦਰ ਕੋਠੀਆਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਰਿਵਿਊ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 5000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਥਾਂ ਘਟਾ ਕੇ 1000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਕੇਸ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਚੌਧਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਘਾਟਾ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਮੁੜ ਕੇ ਕਿਰਾਇਆ 5000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ।

ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ 5000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਹੀ ਪਿਛਲਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਧਾਨਿਕ ਵੱਲ ਸਾਢੇ ਇਕਾਹਤ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਜਨ ਲਾਲ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਚੀਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸਨ। ਚੌਧਰੀ ਗੋਰਵਧਨ ਦਾਸ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 14 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਚੌਧਰੀ ਫੂਲ ਚੰਦ, ਸ਼ਾਰਧਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਤਕਰੀਬਨ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਵੱਲ 60,000 ਰੁਪਏ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੁਕਰਿਆ — ਜੋਸ਼ੀਲਾ

ਸੰਗਰੂਰ — ਜ਼ਿਲਾ ਅਕਾਲੀ ਜਥਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨਾਂ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਝੂਠੇ ਤੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ (ਜਥੇਦਾਰ ਜੋਸ਼ੀਲਾ) ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮੁਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਮੁਕੱਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁਧ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭੰਡੀ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੈ।

ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ

ਇਹ ਕਲਾਸਾਂ ਜਨਵਰੀ 1988 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਪ੍ਰੈਲ '88 ਤੱਕ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਕਲਾਸਾਂ ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਲੰਟੀਅਰ ਟੀਚਰ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ 12 ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਕਰਨਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

430-6055

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਪਤਾ :

#1 — 4725 ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ, ਬਰਨਬੀ, ਬੀ. ਸੀ. V5H 2C3

ਸੁਲਾਹ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਕਾਬਲ — ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਜੀਬ ਉਲਾ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਜੀਬ ਉਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਮੁਲਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣੇ ਬੰਦ ਕਰੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੋਦ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੁਲਵਾਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਉਤਰ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਕੇ ਦੇਖ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

‘ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ’ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ

ਟਰਾਂਟੋ — ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀ ‘ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ’ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ 7700 ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋ-ਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

3100 ਏਜੇਂਟ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। 1700 ਪਾਇਲਟ ਅਤੇ 2900 ਫਲਾਈਟ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ 8500 ਗਰਾਊਂਡ ਵਰਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

6 ਘੁਸਪੈਂਠੀਏ ਹਲਾਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਛੇ ਘੁਸਪੈਂਠੀਏ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰਦੀਪੁਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ। ਤਿੰਨ ਘੁਸਪੈਂਠੀਏ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਜ਼ਹਾਜ਼ ਦਾ ਹਾਦਸਾ 159 ਮੌਤਾਂ

ਜੌਹਾਂਸਬਰਗ:—ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ ਬੋਇੰਗ 747 ਹਿੰਦ ਮਹਾਂ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ 159 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਵਾਪਰਿਆ। ਅਜੇ ਤੱਕ 11 ਲਾਸ਼ਾਂ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹਊਆ : ਭਦੋੜੀਆ

ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ — ਇਥੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਯੁਵਾ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀਦੂਤ ਜਥਾ ਇਥੇ ਪੁੱਜਾ। ਹਰਿਆਣਾ — ਪੰਜਾਬ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੋਕਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਰਜਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਦੋੜੀਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਆਏ 50 ਪੱਕੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ 100-150 ਲੋਕਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਤੀਂ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਭਦੋੜੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਤਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਜਿਤਨੀ ਕਿ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਥੋਂ ਦਾ ਹਰ ਵਾਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਮਿਲੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹਊਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਵਰਗੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਪਿੰਨੂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ, ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਅਤੇ ਬੇਕਸੂਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਉਗਰਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਹਾਮੀ ਤਾਂ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ ਵਰਗਿਆਂ, ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਆਦਿ ਦੇਸ਼-ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੰਕੋਚ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰਾਂ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਾਰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਸੁਰਗਵਾਸ

ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਤ — ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਾਰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਉਮਰ 51 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤਨੀ, ਤਿੰਨ ਲੜਕੇ ਤੇ ਇਕ ਲੜਕੀ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਾਰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਥੇ ਪਲਪ ਮਿਲ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਫਸਟ ਏਡ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਹਨ।

ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪਿੰਡ ਚੂਹੜਚੱਕ ਜ਼ਿਲਾ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਗ਼ਦਰੀ ਆਗੂ ਬਾਬਾ ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਾਰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਬੇਹੱਦ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਸੀ। ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹੇ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਾਰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਹੀਂ ਰੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਊਨਰਲ ਇਸ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ “ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ” ਪ੍ਰਵਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਇਸ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

BERNARD SIMPSON & COMPANY

PRACTICE RESTRICTED TO
INJURIES SUFFERED DUE TO

CAR ACCIDENTS (ICBC CLAIMS)

ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ.

ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

734-2272

999 West Broadway, Vancouver, B.C. V5Z 1K5

HANDLING CAR ACCIDENTS FOR
OVER 15 YEARS

CONTINGENCY FEES AVAILABLE
(IF NO RECOVERY NO LEGAL FEE)

NO CHARGE FOR INITIAL
CONSULTATION
SITUATED IN THE AUTOMOBILE
ASSOCIATION BUILDING

ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਢੁਕਵੇਂ ਕੌਰੀਅਨ ਹਵਾਈ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ : ਰੇਅ ਵਿਚ 115 ਮਰੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਨੇ “ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ” ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ-ਰਾਏ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ “ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ” ਆਉਣ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ, ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਰੁਧ ਘੋਲ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਅ ਸਥਾਨਕ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਭਵਨ ਵਿਚ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੇ 59ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਸਥਾਨਕ ਸਰਵੋੱਤਮ ਆਫ ਪੀਪਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਅ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਵਿਚ ਅਸਲਾ ਤੇ ਗੋਲੀ-ਸਿੱਕਾ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਨਾਕੇ ਬਿਠਾਏ। ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਨਾਕੇ ਹੁਣ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਮਾਜੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀ ਪਨਾਹਗਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਭਾਵ ਭਿੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਤਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ 1966 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ।

ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਆਗੂ ਸਤਪਾਲ ਡਾਂਗ, ਲੋਕ ਦਲ ਆਗੂ ਮੂਲ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਸਰਵੋੱਤਮ ਆਫ ਪੀਪਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾਂਤ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਮਾਸੂਮ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਡਰਦਾ ਅਜ ਕਲ,
ਇਕ ਇਕ ਚਿੜੀ ਹੈ ਉਡਦੀ, ਸੋ ਸੋ ਉਕਾਬ ਛੇ ਕੇ।

ਮਾਨਸਾ:—ਕੇ.ਏ.ਐਲ ਉਡਾਣ ਵਿਚ 115 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਬਰਮਾ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਸੜਕੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੌਰੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੋ ‘ਲਾਲ ਗਾਰਡਾਂ’ (ਜਾਪਾਨੀ ਜਥੇਬੰਦੀ) ਵਲੋਂ ਬੰਬ ਰੱਖੇ ਜਾਣਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਪਾਨੀ ਆਦਮੀ ਤੇ ਔਰਤ ਉਤਰੀ ਕੌਰੀਆ ਦੇ ਏਜੰਟ ਸਨ। ਆਦਮੀ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾਕੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਮਲਬਾ ਬਰਮਾ ਦੀ ਸਰਾ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਿਆ।

ਸਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਬੰਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ:—ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਸਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਜਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ੁਲਮ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

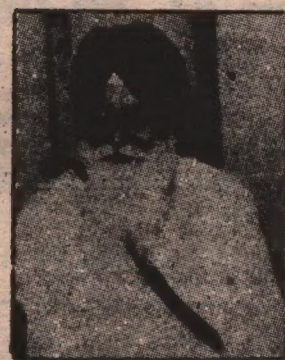
ਭੂਪਾਲ ਮੌਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਭੂਪਾਲ:—ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਉਤੇ 3000 ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਭੂਪਾਲ ਵਿਚ 3000 ਮੌਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਗੈਸ ਲੀਕ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਦੋ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਸਥਾਪਿਤਕਰਤਾ ਤੇ ਦਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁਧ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਕੋਰਟ ਨੇ 4 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ।

ਟੋਹੜਾ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:—ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਅਰਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਬਾਰੇ ਰਾਜਸੀ ਹਲਕੇ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਵਿਗਾੜਣ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਜਿੰਨੇ ਹਾਲਾਤ ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਟੋਹੜਾ ਉਪਰ ਸੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਉਤੇ ਹੁਣ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਤਾੰਘ ਵਿਚ

ਮਾਸਕੋ — ਰੂਸੀ ਨੇਤਾ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰਾਇਸਾ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਇਥੇ 19ਵੀਂ ਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ ਬਾਰੇ ਇਕ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਏਨਾ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। “ਈ ਬੀ ਸੀ ਨਿਊਜ਼” ਨਾਲ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਫਾਰਮਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰੀਏ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 7 ਦਸੰਬਰ 1987 ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਬਾਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਇਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਖੱਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਛੇਤੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਖਿਲਾਅ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸੰਕਟ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਕ ਲੀਡਰ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਏਕਤਾ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਣਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਥਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੀਡਰ ਦੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਉਭਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਧੂਰੇ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਮੇਂ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੜੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਹੀ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਹੀ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਧੜੇ ਤੇ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ।

BOOK NOW — FLY LATER

Goyal Travels Inc.

4152 FRASER ST., VANCOUVER B.C. V5V 4E8 (604) 877-7777

GOYAL TRAVEL & TOURS CANADA INC.

TORONTO

ਟਰਾਂਟੋ

SUITE 211, 593 YONGE ST.
TORONTO, ONT. M4Y 1Z4
PH. (416) 960-3666

CALGARY

ਕੈਲਗਰੀ

UNIT 1-5320-8th. AVE. S.E.
CALGARY, ALBERTA, T2A 4L7
PH. (403) 235-6808

EDMONTON

ਐਡਮਿੰਟਨ

9344 -34th. AVE., STRATHCONA SQUARE,
EDMONTON, ALTA. T6E 5X8
PH. (403) 462-2424

We offer Low Low Fares to:

New Delhi, Bombay, Calcutta, Madras, Cochin, Trivandrum, Columbo, Karachi, Lahore, Islamabad, Peshawar, Kathmandu & other destinations.

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA

Jalandhar City: Opposite Nehru Gardens, G. T. Road, Ph. 77526
Moga: Court Rd. Ph. 2798
Jagraon: Court Rd. Ph. 252

**WE ARE AUTHORIZED AGENTS FOR
JAPAN AIR LINES**

Air Canada, Air India, Air France, British Airways, Canadian Pacific Airlines, KLM, Pan Am, Wardair & other major Airlines.

**TOLL FREE IN B.C. ALBERTA, SASKATCHEWAN
and MANITOBA 1-800-663-8638**

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕਤਲਾਂ ਤੇ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 20 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਲੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕਾਗਰਸ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੇਰਾ ਤੋਰਾ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਕਾਗਰਸੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਘੁਰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਫਿਰਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹ ਵੀ ਜਲਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤਿਵਾਦ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਘੋਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਾਂ ਦੇ ਹੋਸਲੇ ਪਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਗੇ ਅਖੌਤੀ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ, ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਅੰਦਰ ਵਧੀ ਫੁੱਟ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ, ਬਰਨਾਲਾ ਧੜੇ ਦਾ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਵੱਲ ਵਤੀਰਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਧੜਿਆਂ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨਾ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਕੇ ਦੇਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਏਕੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣ। ਇਹ ਭੁਕਾਅ ਏਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਕੋਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸੰਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੀਡਰ ਨਾ ਹੀ ਕਬੂਲ ਕਰਨ।

ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰਨਾ ਬਹੁਤਾ ਔਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਅਖੌਤੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਕਾਫੀ ਉਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਵਾ ਦੇਣ। ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਮੁੜ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਆਸਾਰ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹਨ ਜਦਕਿ ਬਾਦਲ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟਣ ਪਿੱਛੋਂ ਫਿਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਲੀਡਰ ਬਣਕੇ ਉਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀਆ ਨੀਤੀ ਦਾ

ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ

ਕੇਂਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿਛਲੇ ਛੇ-ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਤੰਕਵਾਦ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਮਝਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨੂੰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਉਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ ਇਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗੜੀ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਖਾਤਰ ਪੰਜ-ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 11 ਮਈ, 1987 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਕੇ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨਾਲ ਕਰਾਰੇ ਹੱਥੀਂ ਨਿਪਟਣਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਐਸੀ ਨੀਤੀ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨਾਲ ਲਿਪਤ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸਮਝਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਿਉਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?

ਚੱਕਰਵਿਊ

ਦਰਅਸਲ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਇਕ ਚੱਕਰਵਿਊ ਚਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਤਿੰਨ ਮੁਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ, ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਤਿਕਿਤੇ ਅਤਿਕਿਤਾ ਭਾਗ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਆਪਸੀ ਜੰਗ ਰਾਹੀਂ ਬਦਨਾਮ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਮਕਾਉਣਾ, ਦੂਸਰਾ, ਆਪਣੀ ਹੀ ਉਪਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਬੰਦੂਕ ਰੱਖ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਗੇਸ਼ਾ ਫਰਮਾਨ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ 18 ਜਨਵਰੀ, 1987 ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲਏ ਬਗੈਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਦਾਖਲਾ ਸੀ। ਤੀਸਰਾ, ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰ ਕੇ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁੱਕ ਚੁੱਕੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਣ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਸ ਚੱਕਰਵਿਊ ਚਾਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਆਪ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸੀਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਡਰਾਪ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ, ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਮਜ਼ਾਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰੀ ਫਲ-ਕਪਟ ਸੀ। ਇਸ ਫਲ-ਕਪਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾ-ਸਾਦਾ, ਸੰਤ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦਾ ਮੁਜੱਸਮਾ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਬਣਿਆ। ਇਸੇ ਸਾਲ 20 ਅਗਸਤ, ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਚਾਰ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਖੋਖਲੀ ਰਟ ਲਾਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਹਾਸੇਗੀਟੀ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਰੱਖੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਮੀਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਕੋਈ ਐਸੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ? ਕੀ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ? ਇੰਜ ਹੀ

ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਗਵਰਨਰ ਐਸ ਐਸ ਰੇਅ ਨੇ ਕਹੇ। ਅਖੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨੂੰ ਨੱਥਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਵਟਾਉਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸੱਤ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਸਮਾਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਤਰੰਜੀ ਚਾਲਾਂ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਰਟ ਪਿਛੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਝੁੰਘੀ ਚਾਲ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਨਾ ਮਾਰ-ਕਾਟ ਅਤੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਲੋਕ ਦਲ (ਬ) ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਬੋਹਰ-ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਲੈ ਦੇਣ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਜਨਵਰੀ, 1986 ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਮਿਨੀ ਜਨਗਣਨਾ' ਨੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਲਈ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਦਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦਾ ਇਲਾਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਏਨਾ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦਾ ਇਲਾਕਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੱਦ 7.4 ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਇਲਾਕਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਰਹੀ ਸਤਲੁਜ-ਯਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਖਾੜਕੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਐਸੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਅਵੇਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਗੜਬੜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰਨ ਬਹਾਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਏਗੀ ਬਲਕਿ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵੀ ਤੁਰੇਗੀ। ਐਸੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਰੇਅ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਥੇਰੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ 'ਪਿੰਡ ਅਮਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਭਾਵਾਂ' ਦਾ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਦੀਵਾਲੀਏਪਣ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਜਸੀ ਸਿਧਾਂਤਗੀਟ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਅੱਜ ਰੋਡੀਓ, ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ, ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੋਕੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਮਰਥ ਹੈ। ਐਸੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ ਭਲਾ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਕੁੱਦ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਸ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਨੂੰ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 6 'ਤੇ

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

- Filing a successful application for immigrant & business Visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office : 433-4685

- Assisted relative applications for brother, sister, uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or single regardless of age.

- Hindi, Punjabi spoken

If you need help and require updated information — Contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

5024 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3T8

ਸਪੇਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੇਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

Tel: Off.

324-9441

ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵੀ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ!

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਭੂਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ (ਕਾਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਵਾਲੇ)

ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਲਈ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਕੋਲ ਫਰਿਆਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਕਾਲਕਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਫਤਹਿਪੁਰ (ਥਾਣਾ ਪੰਚਕੂਲਾ) ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਕੋਈ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਹੈ ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਉਤੇ ਦਬਾਓ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਲੋਂ ਸੁਣਵਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਝਗੜੇ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ 27 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੈ। ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਬੈਠਕ ਕਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਪਰ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਧੇਰੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਪਾਣੀ ਫਾਲਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਨੇ ਸਮਝੋਤੇ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ ਰਾਵੀ ਬਿਆਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮਝੋਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹੀ ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸਮਝੋਤੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ — ਨਬੀ

ਫਗਵਾੜਾ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਲਾਬ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ, ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਥੇ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਤ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਆਫਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਨਬੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ 'ਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨਗੇ

ਸ਼ਿਮਲਾ — ਸ੍ਰੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਤੇ ਸ੍ਰੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਦੀਆਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੁਵਕ, ਕਿਸਾਨ, ਮਹਿਲਾ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਲੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ 8 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਪਦ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਵਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰ, ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ, ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ, ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ 'ਚ ਪੁਨਰਗਠਨ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਜਿਟਸਾਂ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਾ, ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਿਲੀਫ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਹਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ : ਰਾਜੀਵ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦ-ਚੀਨ ਸੀਮਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਲੱਭ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ "ਤੁਰਤ-ਤੁਰਤ" ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੂਨੇ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਫੈਂਸ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਹੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੋਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀਮਾ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦ-ਚੀਨ ਵਾਰਤਾ ਸਿਰਫ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ "ਅਸੀਂ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।"

ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਬਾਰੇ ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨਾ ਤਿਆਗਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ

ਪਟਿਆਲਾ — ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸ੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਸਨ।

ਉਹ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਪਰ, ਉਸ ਹਰਫ਼ ਵੀ ਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਵਾਪਿਸ ਮੈਂ ਪਰਤ ਆਇਆ, ਦਿਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਲੈ ਕੇ।

FREE
INTRODUCTION

*Slender World**

NO
MEMBERSHIPS

NOW OPEN AT 6830 KING GEORGE HWY.
591-5646

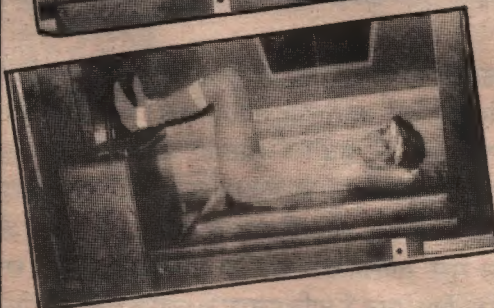
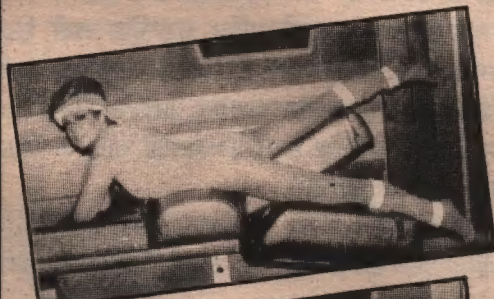
ਬੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ

ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਟ ਪੁਸ਼ਟ ਰੱਖਣ ਲਈ

ਜੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ !!

ਪੂਰੀ ਵਰਜਿਸ਼ ਮਸ਼ੀਨ ਟੇਬਲਾਂ ਰਾਹੀਂ!

1 ਸੈਸ਼ਨ — ਕੇਵਲ 10 ਡਾਲਰ

ਇਸ ਕੂਪਨ ਨਾਲ ਇਕ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਫਤ

Surrey Slender World
14 - 6830 King George Highway,
Surrey, B.C. V3W 4Z9

ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

591-5646

ਇਹ ਕੂਪਨ 31 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ

CHRISTMAS GIFT CERTIFICATES
NOW AVAILABLE ON ALL
SLENDER WORLD PACKAGES

NO
OBLIGATION!

YOU'RE
WORTH IT!

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਆਤੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿਮ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ-ਮਾਰਚ-ਅਪਰੈਲ ਵਿਚ ਵੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਨੇਕ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 14 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜੱਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਮੰਤਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੇ ਜੋਪੁਰ-ਜੋਪੁਰ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਵੀ

ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਮਹਿਜ਼ ਰਾਜਸੀ ਕੁਚਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਕਲੀਆਂ। ਭਲਾ ਹੁਣ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਚਾਲਾਂ ਦੇ ਫੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਫਸ ਜਾਣ ?

ਸੁਹਿਰਦ

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਤੰਕਵਾਦ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰਾਜਸੀ ਮੋਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਲੋਕਤਾਤ੍ਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੱਖ ਤੁਰੰਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੂੰ ਨੱਥਣ ਲਈ ਰਾਜਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁਹਾਜੀ ਤੇ ਕੰਮ ਅਰੰਭਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਕ ਲੋਕਤਾਤ੍ਵਕ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨੱਥਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰਥ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਤਾਤ੍ਵਕ ਬਦਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੀਏ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨੂੰ ਨੱਥਣਾ ਪਿਆ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੀ ਚਾਲ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕਤਾਤ੍ਵਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ 'ਟੋਟਲ ਪਲੈਨ' 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ-ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਜੀਅ ਆਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜ-ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਲ ਪਕੜਦਾ ਗਿਆ। ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ 'ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ' ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਮਈ ਵਿਚ 71, ਜੂਨ ਵਿਚ 74, ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ 136, ਅਗਸਤ ਵਿਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਖੁੰਘਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਸਮੇਤ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਪਕੜੇ ਗਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਰ ਟੁਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀ-ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਤਕ ਵਧ ਗਿਆ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਆਈ ਹੈ।

ਰਾਜਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਧੌਂਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਬਹੁਤ ਉਲਟ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਰਿਬੇਰੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ ਪਰ ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਨੂੰ ਝੂਠਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। 28 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ' ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ 12 ਮਈ ਤੋਂ 22 ਅਗਸਤ ਤੱਕ 73 ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇੰਜ ਹੀ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. (ਐਮ. ਐਲ.) ਦੇ ਨੇਤਾ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੇ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਤ ਦਿਨ-ਬਦਿਨ ਪੇਚੀਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਅਦ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਸ਼ਰੀਫ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਭਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਤੰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਲੋਕ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਆਤੰਕ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਸੀ ਆਤੰਕ ਦੇ ਕੇ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚ ਪਿਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਗੇ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਇਖਲਾਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਟੰਗ ਅੜਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਅੱਗੇ ਯੱਕਾ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਤੁਰੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲੋਕਤਾਤ੍ਵਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਕਦਮ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਲਿੱਬੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਂ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਜਸੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਦਾਅ-ਪੋਚਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੀਵਾਲੀਆਪਣ ਵਾਲੀ 'ਟੋਟਲ ਪਲੈਨ' ਤੱਥ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ 'ਡੰਡਾ ਰਾਜ' ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਲੋਕ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਬੁਰਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘਾਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸੈਨਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਧਕੇਲਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਅਤੇ ਅਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਲੋਕਤਾਤ੍ਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਪਜੇ ਕੱਸੇ ਚਾਨਣ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਲੇ ਹਾਸੀਏ ਵਿਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੁਣ ਅਕਸਰ ਹੀ ਉਦਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਦਾ ਨਿਘ ਮਾਣਿਆ ਸੀ।

ਜੋਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਛੇਤੀ— ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ

ਜਲੰਧਰ:—(ਪ.ਟ.ਬ) ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚਲੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਲਗਪਗ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੋਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋਣ ਹੀ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਪੱਖ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਦੂਜਾ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਪੱਖ ਜੋ ਸਮਾਜਕ—ਆਰਥਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਿਹੜੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ "ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ" 'ਚੋਂ ਫਿਰਕੂਪੁਟੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ" ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਠਜੋੜ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਬਕਾਇਦਾ ਇਕ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹੋਣਾ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਚੀ ਹੋ ਲਵੇ, ਫੇਰ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਵੇ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ 'ਚ ਦਲ ਫੋਲ੍ਹ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਉਠ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕਦਮ ਉਠਾਇਆ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਵਾਰ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਭੱਜਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਅੜਚਣਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦ ਦੋ ਭਰਾ ਅੱਡ ਅੱਡ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਇਕ ਭਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਗਪਗ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੌਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

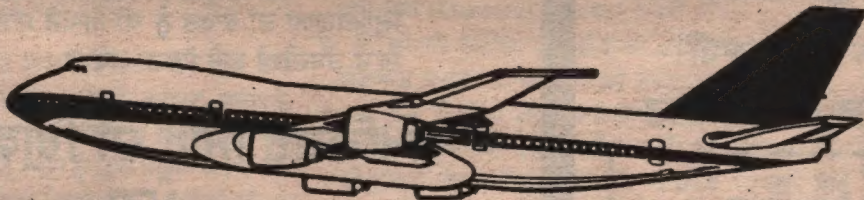
ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਤੋਰਨਗੇ ਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁਹਿਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੈਸ਼ਨ ਉਪਰੰਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਖੁਦ ਵੀ ਮੁਹਿਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਕਾਲੀ ਤਖਤ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ। ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹੋਏ ਹੰਗਾਮੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਉਥੇ ਗੁਬਮ—ਗੁਬਾ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤ ਜਦੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦੇਵੇਗੀ।

San Diego \$299⁰⁰
London from \$625⁰⁰
Montreal from \$329⁰⁰
Los Angeles from \$259⁰⁰
Toronto from \$318⁰⁰
San Jose from \$199⁰⁰
San Fransisco from \$209⁰⁰

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਈਜ਼ੀ, ਠੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

CALL TOLL FREE 1-800-663-6699 (B.C. & ALBERTA)

subject to change without notice

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਸ਼ੱਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਸੇਖੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਨਾਲ ਠੀਕ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ — ਰਿਬੋਰੋ

ਟਰਾਂਟੋ — ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਬਾਬ ਹਾਰਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੁਆਰਾ ਫੜੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਠੀਕ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਹਾਰਨਰ ਨੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਖ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਓਟਾਵਾ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਬਾਕਾਇਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ। ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਿਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰਕਮ ਵੰਡਣ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੜ ਲਿਆ। ਸੇਖੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਹੱਦ ਟੱਪ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ 'ਚ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਖੋਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਤੇ ਪੰਜ ਰਿਵਾਲਵਰ ਸਮੱਗਲ ਕਰ ਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਨਮਦਿਵਸ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਹਾਰਨਰ ਮਾਲਟਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਖੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ 'ਤੇ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਛੇਤੀ।

ਆਟਵਾ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਹਾਰਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰ ਭੈਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚ ਵੀ ਝਾੜਖੰਡ ਮੁਹਿੰਮ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਗਈ

ਕਲਕੱਤਾ — ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਝਰਗਰਾਮ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ 9 ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਬਾਇਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਦਿਨੀਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਡਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਝਾੜਖੰਡ ਲਹਿਰ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਜ਼ੋਰ ਫੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਅਭੀਸ਼ਨਲ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝੜਪਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਾਚਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਝਾੜਖੰਡ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਸਮਾਚਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਉਥਰਿਆ ਨੇਤਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਰਾਣਾ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਝਾੜਖੰਡ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚਾ ਦਾ ਨੇਤਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਝਾੜਖੰਡ ਰਾਜ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਕੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਕ ਦੋਸਤ(ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਪੜਲੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ): "ਤੇਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ?"

ਦੁਬਲਾ ਦੋਸਤ: "ਕੀ ਪਤਾ, ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਣ ਤੇ ਜਵਾਬ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਫੋਟੋ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਐਕਸਰੇ ਨਹੀਂ।"

ਪੁਲੀਸ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ : ਰੇਅ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੜੇ ਭਰੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁਕਣੇ ਪਏ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਸਤਿਤਕਾ ਰਖਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮੰਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ "ਅਸੀਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਰਚੇ ਵੀ ਛਾਪ ਕੇ ਵੰਡੇ ਹਨ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਿਖਾਈ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰੈਜੀਮੈਂਟਾਂ ਉਥੇ ਅਮਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।" ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਮੇਰਾ ਕਰਤੱਵ ਹੋਵੇਗਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਫਰ ਲਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਦੋ ਪਾਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਮਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣੋਂ ਨਾਂਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) — ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਨਾ ਫਿਲਹਾਲ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਥੋਂ ਦੇ ਆਲਾ ਮਿਆਰੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇੱਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਤਾਂ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਨੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵੀ ਚਲਾ ਸਕਣ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਦੋਂ ਤਕ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਥੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ

ਕਰਵਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੱਕਾ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਜਨ-ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਤੁਰਤ ਕਰਵਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ।

For Your Real Estate Needs

contact

Daljit (Dal) Sidhu

Ph. 877-1138 (24 HRS)

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਵਿਚ

ਡੂੰਘਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਫੋਨ : 877-1138 (24 ਘੰਟੇ) ਘਰ : 596-9062

Best Choice Realty Ltd.

1331 Kingsway, Vancouver, B.C. V5V 3E3

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀਡਸਾ

ਨੂੰ ਚਗੁਰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਸਤੇ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● ਵੇਚੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WESTMINSTER GM ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਵਿਚ 1987 ਦੇ ਮਾਡਲ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਤੇ 1986 ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਤੇ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਵਿਚ ਆਓ ਤੇ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ!

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀਡਸਾ

ਅਨਭੋਲੇਪਣ 'ਚ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ

ਜੰਮੂ — ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਉਸਰੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇਕ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਤਹਿਸੀਲ 'ਚ ਸਰਹੱਦ ਟੱਪ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਆ ਗਈ। ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਟਿੱਮੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਘੁੰਮਦੀ ਮਿਲੀ। ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾਂ ਹੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਸਿਆਲਕੋਟ 'ਚ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰਡਰ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਫੋਰਸ ਨਾਲ

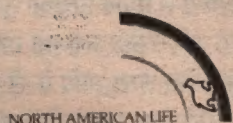
ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਕਾਂਡ : ਜਾਖੜ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥ ਜਾਨਣਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਕੇਸ ਦੀ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਬੀ. ਐਸ ਐਫ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਫਲੀਗ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਕਿ 'ਅਣਭੋਲ ਯਾਤਰੀ' ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

“ਅਸਲ ਸੂਰਤ” ਤੇ ਸੀਰਤ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰ ਸਮੂਹ ਵਿਰੁਧ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਜਨਤਾ ਆਗੂ ਪ੍ਰੋ. ਮਧੂ ਦੰਡਵਤੇ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਇਕ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ “ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।” ਇਸੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੁਣਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

ਹੁਣ ਮੀਂਹ ਹਨੇਰੀ ਝੱਖੜ, ਹਰ ਚੁਲਮ ਸਿਰ ਤੇ ਸਹਿਣਾ, ਬਹਿਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਛਾਵੇਂ, ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੀ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈ।

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- RRSP

Malkiat Mutti

representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1

Bus. 685-9335

Res. 522-7167

INCOME TAX from \$15 ACCOUNTING

ਸਹੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance(Life, Sickness, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES

No. 2-7171 King George HWY
SURREY, B.C.

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711 594-2254

ਲੱਸਣ ਦੀਆਂ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਅੱਜ ਹੀ ਮੰਗਵਾਓ

GARLIC! THE MIRACULOUS HEALTH PROMOTER
DISEASES PREVENTIVE, PRAISED DELICIOUS HERB

40 EASY WAYS TO USE. \$4.00 (Post Paid)

Impel Publishing Company

Box 6742 Stn. J

Ottawa, ONT. CANADA K2A 3Z4 (c)

DO YOU NEED PLUMBING OR ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO

CONTACT:

PAUL'S

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

4774 Main Street, (At 32nd.)

Vancouver, B.C.

PH: 872-3118 (Supply)

872-7227 (Service)

"Free" customer parking at rear" OPEN SUNDAYS

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸੂਟ ਸਾੜੀਆਂ ਵਧੀਆ ਪਰਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਟੋਰ

SHAN SAREES & DRAPERY LTD.

Serving you since 1970

ਸਾਡੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮੁਫਤ ਐਸਟੀਮੇਟ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

6543 Main St., Vancouver, B.C.

Ph. 321-1955, 321-0847

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ, ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ

MENS, LADIES & CHILDRENS' SHOES AND LEATHER LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਰੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — 20 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਾਲੇ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂਗੋਵਾਲ) ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਅਤੇ ਭੈਣ-ਭੈੜ (ਮਨਾਹੀ) ਐਕਟ 1987 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਦਸ-ਮੈਂਬਰੀ ਵਫਦ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨਲਿਨੀ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨਗਲ, ਹ. ਸ. ਹੁੰਡਿਆਰਾ, ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਜਨ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੁਰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਯਾਦ ਪੱਤਰ 'ਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਮੇਂ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਹਨ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਮਨ-ਅਮਾਨ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਰੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਣਖੀ ਤੇ ਅਮਨ-ਅਮਾਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਠੋਸ

ਲੋਹੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਸ ਦੇਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਰਾਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਠਾਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋਧਪੁਰ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ, ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸਾਇਆ ਜਾਵੇ, 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਵਫਦ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪੋਸਟਲ ਬਿਲ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੋਟ ਕਲੱਬ 'ਚ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

17 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੂਪੋਸ਼ ਆਗੂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਬਠਿੰਡਾ — ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੜ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਮੇਟੀ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. (ਮ. ਲ) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਕਾਮਰੇਡ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਕਸਲੀ ਆਗੂ ਕਾ. ਗੋਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਮੰਡੀ ਕਲਾਂ) ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਤੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮਰੇਡ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬਾਲਿਆਵਾਲੀ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਾਮਰੇਡ ਗੋਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਕਾ. ਗੋਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ।

ਨਾ ਖਾਹਿਰਾ ਕਾ. ਗੋਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ 17 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੂਪੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਂ ਕਦੇ ਉਹ ਕਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾ ਹੀ ਘਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਫ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਵਲੋਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਅੰਗਿਆਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਘਬਰਾਹਟ ਭਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਜ਼ਬਰ ਦੇ ਆਸਰੇ ਕੁਚਲ ਸੁੱਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ-ਲੈਨਿਨਵਾਦੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੋਕੀਆਂ ਭਬਕੀਆਂ ਮੂਹਰੇ ਰਤੀ ਭਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਫਟਗੇ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਦੇ ਸੂਹੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਜੋਸ਼ੇ-ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਰਬਪਤੀ ਅਮੀਰ

ਨਿਊਯਾਰਕ — ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 400 ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ 220 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਧਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 41 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਲ 1986 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿਚਲਾ ਘਾਟਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪੂਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਫੋਰਬੇਜ਼' ਰਿਸਾਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਨੰਬਰ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਮ ਵਾਲਟਨ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਧਨ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਕੇ 8.5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕੌਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਵਾਲਟਨ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਅਮੀਰਾਂ 'ਚੋਂ ਅਮੀਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ 49 ਅਰਬਪਤੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਅਰਬਪਤੀ ਬਣਨ ਵਾਲੇ 23 ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਚ ਇਕ ਪਰਵਾਸੀ ਔਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 'ਫੋਰਬੇਜ਼'

ਵਲੋਂ ਚੁਣੇ 400 ਅਮੀਰਾਂ ਵਿਚ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਰਬਪਤੀ ਹਨ। ਹਿਟਲਰ ਦਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੈਟ

ਲੰਡਨ — ਇਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੈਟ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਨਾਜੀ ਡਿਕਟੇਟਰ ਹਿਟਲਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਖੁਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਹਨ ਮਕੋਵੇਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੇ 14 ਸਤੰਬਰ, 1945 ਨੂੰ ਹਿਟਲਰ ਦੇ ਖੰਡਰ ਬਣੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਲੱਭਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਇਕ ਸਵਾਸਤਿਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਕੰਡਾ, ਹਿਟਲਰ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਦੇ ਗੁਲਖਾਨੇ ਵਿਚਲੀ ਟਾਇਲਟ ਦਾ ਇਕ ਹੈਂਡਲ ਤੇ ਵਿਸਕੀ ਦੀ ਔਧੀ ਬੋਤਲ ਵੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹੀਬਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਇਹ ਮਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਥੇ ਵੇਚਣਾ ਹੈ।

ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ

ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

“ਜਿਹਨਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

•••••

MORTGAGE MONEY?

High mortgage amounts available on conventional basis
No insurance fees!
Purchasing or re-financing

Bad credit rating?
Turn Down?

NO PROBLEM

Residential, Commercial, Motels & Interim financing.
1st & 2nd Mortgages

1 & 2nd Mortgage up to 85-90%

AFRO-CANADIAN MORTGAGE LTD.

8 YEARS EXPERIENCE
SHERALI VELJI

Monday to Friday 9.30 to 5.30 Ste. 300-3665 Kingsway Vancouver, B.C.
Saturday 11-4 Res: 433-7975

Ph. 433-6391

In addition to
Serving the Community — with their Life Insurance needs since 1970

Now

For all your real estate needs at

Dayspring Realty

ਰੂਪਿੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਵਲੋਂ :

1970 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ — ਹੁਣ ਗੈਲਰੀ ਐਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ :—

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ — ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੈਲਰੀ ਐਸਟੇਟ ਘਰ, ਫਾਰਮ, ਏਕੜ, ਲਟ ਜਾਂ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇ — ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(ਪੰਜਾਬੀ-ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਪੇਜਰ 'ਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ)

#21 - 31940 South Fraser Way, Clearbrook, B.C.

Ph. (604) 853-8114 [24 hours] Direct Toll Free Pager 1-979-2638

ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮਰਿਆਦਾ ਕਮੇਟੀ ਹਵਾਲੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ
ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਤੋਂ ਬਰਤਰਫ ਮੈਂਬਰ ਵਿਦਿਆ ਚਰਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ

ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸਪੀਕਰ) ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ
'ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮਰਿਆਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮਰਿਆਦਾ ਮਤੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਬਾਗੀ ਕਾਂਗਰਸੀ
ਨੇਤਾ ਆਰਿਫ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ, ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਦੇ ਕੇ ਪੀ ਉਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਤੇ
ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜੈਪਾਲ ਰੈਡੀ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਦਨ
ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਉਲੰਪਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ "ਗਲਤ ਸੂਚਨਾ" ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਦੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ
ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ।

VANCOUVER

Bridal International & Wedding Centre

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

Contact : Sukhdev S. Saini Ph. (604) 435-2421

Open : Mon. Wed. 10.00 a.m. to 6.00 p.m.

Thursday, Friday, Sat. 10.00 a.m. to 8.00 p.m.

Sun. 11.00 a.m. to 6.00 p.m.

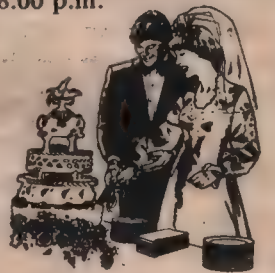
- WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES
- WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS
- CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS
- GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI
BLOUSES & DRESSES

Bride & Groom Shop

216 E. 50th Ave. [Main St.] Vancouver

324-5662

3333 KINGSWAY AT JOYCE, VANCOUVER, B.C.

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd. ATAC

Approved Agent All Major Airlines

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

321-8777

5787 Victoria Drive, VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

AJIT KANG

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

PH. 430-4233

- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

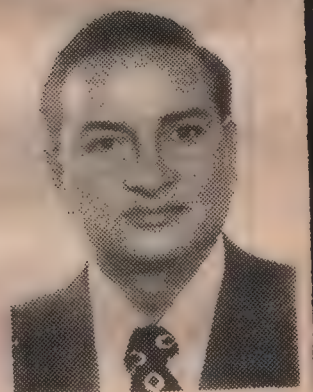

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW

VISIT OR CALL

UNLESS YOU TRY

MR. GURU

BLOCK BROS. REALTY LTD.

9360 - 120 St. SURREY, B.C. V3V 4B9

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ
ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਬੇਅੰਤ ਸੇਵੇਂ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. (604) 581-4601

Res. (604) 591-1354 ਜਾਂ 588-0749

BEANT SEKHON

Res. 591-1354

or

588-0749

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਡਾ: ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੀਟਿੰਗ

ਵੈਨਕੂਵਰ:—ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਅਧਿਆਪਕ ਡਾ: ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ, ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ, ਸਾਧੂ, ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਟੱਲੇਵਾਲੀਆ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਫੀ ਆਦਿ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਡਾ: ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਦਾ ਹੀ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਚੁੜੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਦਾ ਖਾਸ ਕਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਧੀਆ ਨਜ਼ਰਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਨਾਵਲਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਵਗਦੀ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦਾ ਆਦੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਉਸਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਇਸੇ ਰੁਚੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਚ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖਾਣੇ ਸਮੇਂ ਇੰਦਰੇਸ਼, ਜਗਦੀਸ਼ ਬਿਨਿੰਗ, ਇਕਬਾਲ ਸੁਮਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਤੁਰਿਆ ਸਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ, ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਖਾਬ ਲੈ ਕੇ,
ਮੁੜਿਆ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਤੋਂ, ਕੋਰਾ ਜਵਾਬ ਲੈ ਕੇ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਾਧੂ, ਡਾ: ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਤੇ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 'ਮੁਕਤੀ' ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਰਨ

ਵਿਰੋਜਪੁਰ — ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਭ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪਾਣਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਰਨਾਲਾ ਧੜੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲਾਂ ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿਖ ਪੰਥ ਨੂੰ

ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰਨ। ਦੋਵੇਂ ਯੂਥ ਆਗੂ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਹੁਣ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪਾਣਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ 80 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਰਲਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਜਾਣਬੂਝ ਕੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਕਵਿਤਰੀ ਨੂੰ 51 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਰੂਪਾਲ — ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਵੋਰਾ ਨੇ ਉਰਦੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਤੇ ਕਵਿਤਰੀ ਕੁਰਤੁਲ-ਐਨ-ਹੈਦਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਭਾਰਤ ਭਵਨ 'ਚ 51000 ਰੁਪਏ ਦੇ 'ਇਕਬਾਲ ਸਨਮਾਨ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ।

●ਇਕ ਪ੍ਰਚੀਨ ਮੰਦਰ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਤਨ ਭੂਤ ਮਿਲਿਆ। ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ

ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਾਇਦ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਤਵਤੀਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਆ ਗਈ ਕਿ ਭੁੱਤ 14 ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ।

ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਏ ਕਿ ਇਹ 14 ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਏ। ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ—“ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਾਉਂਦਾ। ਪਰ ਜਦ ਇਸਨੂੰ ਵੈਂਟਾ ਚਾੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪੇ ਹੀ ਬੱਕ ਪਿਆ।”

◆◆◆◆◆

Star Drywall Construction Co. Ltd.

- Complete Drywall Service
- Guaranteed Work
- Free Estimates

Sahib or Nake

Ph. (604) 589-4830

P.O. BOX 639

SURREY, B.C. V3T 5L9

Viva Mexico

Catering & Banquet Rooms also available

SPECIAL BUFFET

Lunch

6.95

11-3 p.m.

Dinner

7.95

6-10 p.m.

Enjoy as much as you can eat!

THE ONLY

Mexican & East Indian Food

OPEN 7 DAYS A WEEK

TEL: 731-7717

1636 West Broadway VANCOUVER, B.C.

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

ਸੁਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁੱਪਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਪਰੀ ਕੋਲਾ, ਸੈਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੋਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾੜੀ ਫੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

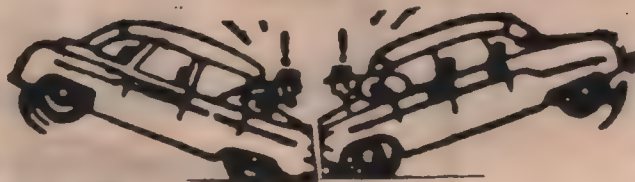
(916) 671-3105

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਸਤੀ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰ ਗਿਆ : ਸਰਕਾਰ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹੀ

ਦਿਓਰਾਲਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਚਿਤਾ 'ਤੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਸੜ ਕੇ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਨੇ ਖੁਦ ਸਿਵੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰੀ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹੀ। ਭਾਵੇਂ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰ ਜਾਣਾ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜੇ ਕਿੰਨੇ ਪਛੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਧਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਸੁਪਨੇ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਪੁਰਾਣਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵੇਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਤੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਿਛੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾ ਦੀ ਇਕ ਰਾਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਸਦੀ ਈ. ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਤੀ ਬਾਰੇ ਜੋ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਉਹ 510 ਈ. ਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਤੁਰਕ-ਅਫਗਾਨ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦ ਰਾਜਪੂਤ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਲੇਖਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਅਮੀਰ ਖੁਸਰੋ ਲਿਖਦਾ ਹੈ : “ਇਕ ਰਾਤ ਰਾਏ ਨੇ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਅੱਗ ਜਲਾਈ, ਆਪਣੀ ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਦ ਪਿਆ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਾ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ।”

ਇਕ ਹੋਰ ਦਿਲ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ। ਮੇਵਾੜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚਿਤੌੜ ਸੀ। ਰਾਜਪੂਤ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਲਾਉਦੀਨ ਖਿਲਜੀ ਦਾ ਇਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਇਕ ਹੀ ਮਕਸਦ ਸੀ ਰਾਣਾ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪਦਮਨੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ। ਅਮੀਰ ਸ਼ਾਹੀ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਆਮ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦ ਖਤਮ ਕਰ ਲੈਂਦੇ, ਪਰ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ।

ਮੁਗਲਾਂ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰੇ ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਬਰ ਨੇ 1590-91 ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗਾ, ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਵੇਂ ਅਕਬਰ ਨੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਇਸ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 1663 ਈ. ਵਿਚ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ, ਪੱਛਮੀ ਯੂ. ਪੀ. ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਫਿਲਿਪ ਮੈਸਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਜਿਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ 4 ਦਸੰਬਰ 1829 ਨੂੰ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ (ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋਵੇ)

'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰੈਜੀਡੈਂਸੀਜ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਰੁਧ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਕਰੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿੰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਤੀ ਕਾਂਡਾਂ ਬਾਰੇ ਮਿਲਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਲਸਨ ਨੇ ਕੇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਚ 5,100,

ਮੁਕਸ਼ਦਾਬਾਦ ਵਿਚ 253, ਦਾਕਾ ਵਿਚ 710, ਪਟਨਾ ਵਿਚ 709, ਵਾਰਾਨਸੀ ਵਿਚ 1,163 ਅਤੇ ਬਰੇਲੀ ਵਿਚ 203 ਸਨ।

ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ 14 ਮਾਰਚ 1984 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਕਿ ਸਤੀ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

1979 ਵਿਚ 18 ਸਾਲਾ ਇਕ ਲੜਕੀ ਉਦੋਂ ਸਤੀ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਿਪਾਹੀ ਪਤੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। 30 ਅਗਸਤ 1980 ਨੂੰ ਜੰਡਾਲੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਓਮ ਕੰਵਰ ਸਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਯੂ. ਪੀ. ਦੇ ਕੁਸ਼ਾਮਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਠ ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਨੇ 3 ਅਗਸਤ 1981 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਲਾ ਕੇ ਸਤੀ ਕਰਵਾਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਜਾਇਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਅਜੇ ਨਵਾਂ ਹੀ ਸੀ, ਜਲਬਪੁਰ ਨੇੜੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਉਮਰੀਆ ਵਿਖੇ ਸਤੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਂਡ ਨੂੰ 16000 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। 1983 ਵਿਚ ਗਿਆਨਵਤੀ ਸ਼ਾਹੂ ਨੂੰ ਸਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ। 3 ਫਰਵਰੀ 1984 ਨੂੰ 70 ਸਾਲਾ ਤੁਸਲੀ ਨੂੰ ਸਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। 12 ਮਾਰਚ 1985 ਨੂੰ ਦੇਵੀਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਜਸਵੰਤ ਕੰਵਰ ਨੂੰ ਸਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਭੀੜ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣੀ ਪਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਤੀ ਕੇਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰੇ ਇਸ ਕਾਂਡ ਪਿਛੋਂ 13 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਚੁੰਨੀ ਦੀ ਰਸਮ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਓਰਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਚੁੰਨੀ ਰਸਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਕ ਰਾਜਪੂਤ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦੀ ਟਿਪਣੀ ਸੀ 'ਲਓ ! ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਬਣ ਗਿਆ।'

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਖੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ:—(ਯੂ.ਐਨ.ਆਈ)—ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਨਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

5 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਗਰਦਾਨਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਤਿੰਨ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ, ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਆਦਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਨੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ 'ਬਹੁਤ-ਚੰਗਾ' ਗਰਦਾਨਿਆ। ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਜਨ, ਲਾਭ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਨ।

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556—6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਛੂ
\$1.75

■ **BUYING**

■ **SELLING**

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

SALE!

Ambika

5125 Victoria Drive

Ph. 32

Christmas

Almonds

ਬਦਾਮ

1.89 lb.

Milk

ਦੁੱਧ

2.99 4 lit.

Atta Frine

ਆਟਾ ਫਰੀਨ

10.99 2x10 kg.

Chicken legs

ਮੁਰਗੇ ਦੀ

Grind Your Own Masala

Haldi, Mirch, Methe, Dhania, Sonph

ਹਲਦੀ, ਮਿਰਚ, ਮੇਥੇ, ਧਨੀਆਂ, ਸੌਂਫ

99 ¢ lb.

MERRY CHRISTMAS & HAPPY NEW YEAR
TO

ALL OUR CUSTOMERS

Foods

e, Vancouver, B.C.

7-0295

ਸੇਲ!

Sale

<p>Tea (Governer's Choice)</p> <p>ਚਾਹ ਪੱਤੀ</p> <p>1.89</p> <p>120 pkt. box</p>	<p>Basmati Rice</p> <p>ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ</p> <p>79¢ lb.</p>
<p>ਮਾਂ ਲੱਤਾਂ</p> <p>99¢ lb.</p>	<p>Pachranga Achar</p> <p>ਪਚਰੰਗਾ ਆਚਾਰ</p> <p>99¢ 800 gm Tin.</p>
<p>Dalan ਦਾਲਾਂ</p> <p>Moong, Manh, Masar, Black Channa, Chick Peas, Chana Dal</p> <p>ਮੂੰਗੀ, ਮਾਂਹ, ਮਸਰ, ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ, ਕਾਬਲੀ ਛੋਲੇ, ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ</p> <p>39¢ lb.</p>	

R

FROM AMBARKA'S START

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

(ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ)

ਸਟੇਨਲੈਸ ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਖ਼ੀਦੋ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

ਵਿਨੀਪੇਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਟੋਰ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ :

- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ, ਇਕ ਪੀਸ, ਦੋ ਪੀਸ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪੀਸ
- ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਸਮਾਨ
- ਸ਼ਾਰਮਿਕ ਫੋਟੋਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਈਜ਼ਾਂ ਵਿਚ
- ਕਢਾਈ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ ਅਤੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਟਾਂਕੇ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਵਿਆਹ ਵਾਲੀਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਗੁਮਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਗੋਟੇ ਕਨਾਰੀਆਂ ਚਿਕਨ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ ਆਦਿ

ਆਓ ਤੇ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖੋ!

BOMBAY FASHIONS

724 SARGENT AVE., WINNIPEG, MANITOBA R3E 0B2

Prop. BALDEV S. BEDI M.A.B.A. (Hons.)

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਜਾਂ
ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਰਾਮਪੁਰ, ਕੁਦਰਤ, ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ

ਨਹਿਰ ਸਰਹੰਦ ਰਾਮਪੁਰ ਦੀ ਪੂਰਬੀ ਵੱਖੀ ਨਾਲ ਖਹਿ ਕੇ ਵਗਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਉਤੇ ਉਚੇ ਲੰਮੇ ਸਵੈਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟਾਹਲੀਆਂ/ਪਾਰਲੇ ਕੰਢੇ ਇਕ ਬਾਗ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੁੱਤ ਸਿਰ ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਹਨ, ਮੇਰ ਨੱਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਇਲ ਕੂਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ 'ਚੋਂ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਫੁੱਧਾ ਮੋਹ ਜਨਮਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 35 ਸਾਲਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਉਪਤ ਦੁਆਰੇ ਸੁਹਣੇ ਕੰਢਿਆਂ ਉਤੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਜਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਕੱਟਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਗਿਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁੜ ਅਪੜਨ ਨੂੰ ਤਰਸਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅਨਕੋਲੀਆਂ ਕਰਦੇ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਮੇਰੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਉਤੇ ਉਕਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੰਬ ਜਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੇਰੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ : 'ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਕਲਮ'। ਇਸ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵੀ ਦਿਸਦੇ ਹਨ, ਰਚਨਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਵੀ ਉਸਦੀ ਸਮਝਥਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂ ਵੀ :

ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਕਲਮ

ਅੰਬਰ ਦੇ ਅਸਮਾਨੀ ਪਰਦੇ ਸਾਹਵੇਂ,
ਹਰਿਆਵਲ ਬੋਲੇ ਦੀ, ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ;
ਧੁੱਪ ਉਜ਼ਾ ਦੀ ਮਲਕੜੇ ਜਿਹੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਵਿਛ ਗਈ,
ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਐਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿਚੀ ਰਸੋਂਤੀ ਧਾਰੀ।

ਬੋਧਿਆਨ ਪਰ ਵਹਿਣ ਨਦੀ ਦਾ
ਆਦਤ ਸਦਕਾ
ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਇਹ ਉਪਰਲੀ ਤਰਤੀਬ ਬਦਲਦਾ,
ਜੋ ਕੰਬਦੀ ਵੀ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਸ ਛਿਨ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਚਾਹਾਂ,
ਪਰ ਉਛ ! ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਕਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਅਣਗਹਿਲੀ 'ਤੇ ਪਛਤਾਂਦਾ ਤੁਰਿਆ,
ਪੂਰਬ ਵਲ ਦਾ ਬੋਲਾ ਚੀਰ ਕੇ ਲੰਘਦੀ ਡੰਡੀ ਆਈ,
ਅਗਲਾ ਸਿਰਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧੁੱਪ ਨੇ ਮੱਲਿਆ ਹੋਇਆ,
ਕੁੰਜ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਈ ਸੁੰਦਰੀ ਕੁਈ ਜੀਕਰ ਰਾਹ ਰੋਕੇ।
'ਵਾ ਵਿੱਚ ਲਟਕੀ ਪੂੜ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਈ,
ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੋਰ ਵੀ ਰੜਕੀ।
ਤੋਰ ਮੇਰੀ ਕੁਝ ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਹੀ ਤੋੜ ਹੋ ਗਈ,
ਫੇਰੀ ਕਲਮ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਕੇ ਤਸਵੀਰ ਉਲੀਕਾਂ।

ਵਹਿਣਾਂ ਦਾ ਹਮਸਫ਼ਰ ਬਣ ਗਿਆ,
ਪਰ ਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਚਰ ਖੜੇ ਗਈ,

ਰਾਮਪੁਰੀ

ਵਹਿਣ ਉਥਾਈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕ ਠੱਕਰ ਖਾਂਦੇ
ਰੰਗ ਪਾਰਲੇ ਕੰਢੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਉਲਝੇ,
ਸੁਰਤ ਭਟਕ ਗਈ ;
ਪਰ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਹੁਸਨ ਆਪ ਬੇਜੋੜ ਨਜ਼ਾਰਾ,
ਜੋ ਹਰ ਛਿਨ ਸੋ ਰੂਪ ਬਦਲਦਾ,
ਮਨ ਦਾ ਚੰਚਲ ਪਰਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਂਭ ਨਾ ਸਕਦਾ।

ਕਾਗਜ਼ ਕਲਮ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਕੇ ਮੈਂ
ਰੂਪ, ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਦੀ ਉਜ਼ਾ ਦਾ, ਉਹ ਫੜਨਾ ਚਾਹਿਆ,
ਪਰ ਚਾਨਣ ਦੀ ਤੋਰ ਸਿਆਹੀ ਕਦ ਤੁਰ ਸਕਦੀ ?

ਇਸੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਿਰਜੀ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਵਿਤਾ ਹੈ :
ਸਵੇਰ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਪਰ ਇਸ
ਦੀ ਅਖੀਰਲੀ ਸਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੋੜਾ ਝੜਦਾ ਹੈ, ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ
ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸੇ ਸਤਰ ਵਿਚ ਅਜੋਕੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੱਚ ਦੀ
ਤਿੱਖੀ ਚੋਰ ਹੈ :

ਸਵੇਰ

ਰੰਗਲੀ ਕਿੰਨੀ ਇਹ ਅੱਸੂ ਦੀ ਸਵੇਰ !
ਕਿਧਰੇ ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਬਦਲੋਟੀ
ਹਵਾ ਦੀ ਲੜ ਫੜੀ,
ਟਹਿਲਦੀ ਫਿਰਦੀ ਏ ਅੰਬਰ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ;

ਪਲ 'ਚ ਕਿੰਨੇ ਰੰਗ ਇਸ 'ਤੇ ਜਾਗਦੇ !
ਜਿਉਂ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮਸਤ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਕੋਈ
ਝਿੜਕਦੀ ਗੋਲੀ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਨੀਲੀ ਹੋ ਗਈ;
ਦੂਸਰੇ ਪਲ ਆਪਣੇ ਮਹਿਬੂਬ ਲਈ ਮੁਸਕਾਉਂਦੀ,
ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਹੇਠ ਦੋ ਖਿੜਦੇ ਗੁਲਾਬ।

ਪਲ 'ਚ ਏਹੋ ਵੇਸ ਜੋਗਨ ਦਾ ਸੰਧੂਰੀ ਕਰ ਲਏ,
ਪਲ 'ਚ ਇਹ ਸੁੱਤਰ ਵਿਆਹੁਲੀ ਦਾ ਲਵੇ।

ਰੁਮਕਦੀ ਹੈ ਸੀਤ ਪੱਛੋਂ ਦੀ ਹਵਾ
ਛੇੜਦੀ ਹੈ ਉੱਘਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੂੰ,
ਪਹਿਰ ਦੇ ਤੜਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕੁੜੀ
ਸੌਂ ਰਹੇ ਮਹਿਬੂਬ ਦੇ ਵਾਲਾਂ 'ਚ ਉਂਗਲਾਂ ਫੇਰਦੀ।

ਕੰਢਿਆਂ ਤਕ ਭਰੀ ਵਗਦੀ ਨਦੀ, ਉਸ ਮੁਟਿਆਰ ਵਾਂਗ
ਪਛੜ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਵਚਨ ਦੇ ਵੋਲਓਂ।
ਨਚਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਮਨ 'ਚ ਆਸ਼ਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋਏ ਦੁਬਿਧਾ ਦੀ ਘੜੀ।

'ਚਾਂਦਨੀ' ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਮੁਸਕਰਾਏ ਸੁਰਖ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ,
ਜਿਵੇਂ ਗਿੱਲੀ ਧਰਤ ਉੱਤੇ ਵੀਰ-ਵਹੂਟੀ ਦਾ ਨਗੀਨਾ ਦਮਕਦਾ।

ਪੌਣ ਸਰਘੀ ਦੀ ਗੁਲਾਬੀ ਸੀਤ ਹੈ
ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿਕ ਦਾ ਵਾ ਵਿਚ ਮਧੁਰ ਸੰਗੀਤ ਹੈ,
ਬੋਲ ਤੋਰੇ ਦੀ ਖਣਕ ਦੀ ਯਾਦ ਆਈ ਮਿਰੇ ਕੋਲ
ਮਿਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਾਤ ਦੀ ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਝੁਣਝੁਣੀ।

ਮਧੁਰ, ਸੁੰਦਰ, ਮਹਿਕਦੀ
ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਹੋਈ ਇਹ ਅੱਜ ਦੀ ਸਵੇਰ !
ਸਾਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ;
ਉ...ਫ...ਫ !! ਮਿਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।
(ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਆਲ੍ਹਣਾ — ਸਫਾ 32)

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੈਨੇਡਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਘਰ ਵੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ
ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਫਰਲਾਂਗ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਿੱਤ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਘੁੰਮਣ
ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਸਾਂ। ਇਕ ਦਿਨ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਮੈਂ ਮਨ ਵਿੱਚ
ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਰੋਜ਼ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਥਾਂ ਵਲੋਂ ਵੇਂ ਵਾਲੀ
ਨਵੀਂ ਡੰਡੀ ਪੈ ਕੇ ਸਾਗਰ ਕੰਢੇ ਅਪੜਾਂਗਾ ਤਾਂਕਿ ਮੈਂ ਓਧਰ ਖਿੜੇ ਫੁੱਲ
ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਾਂ। ਕੁੱਝ ਚਿਰ ਤੁਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ
ਉਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ
ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ ? ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਅਪੜਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਦਤ ਦੀ
ਕਰਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਅਚੇਤ ਮਨ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ
ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ 'ਕਿੱਲਾ' ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਹੋ
ਗਿਆ :—

ਕਿੱਲਾ

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਾਕਿਫ਼ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਨਿੱਤ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਾਕਿਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਨਿਤਨੇਮੀ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀ ਇੱਕੋ ਬਾਣੀ,
ਬਿਨਾਂ ਸਮਝਿਆਂ, ਪੜ੍ਹ ਬੈਠਾਂ ਹਾਂ।
ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਦਾ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ !

ਮੈਂ ਜਦ ਜੰਗਲ ਵੀ ਘੁੰਮਿਆਂ
ਕੋਈ ਡੰਡੀ ਪਾਈ,
ਮੈਂ ਲੀਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰਾ ਵੀ, ਕੋਈ ਵੀ
ਕਿੱਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਮੈਂ 'ਮਹਿਫੂਜ਼' ਬੜਾ ਹਾਂ।
(ਅੰਨੀ ਗਲੀ — ਸਫਾ 43)

ਇਸ ਵਿਚਲੀ ਮੈਂ ਸਮੁਹਕ ਹੋ ਭਾਵ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਹੈ ਜੋ
ਆਦਤ ਵਸ ਕਿੰਨਾਂ ਕੁੱਝ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨੁੱਖ ਦੀ
ਇਸ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਾਂ ਹੈ, ਵਕਾਲਤ ਨਹੀਂ; ਸਗੋਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ
ਲੁਕਵਾਂ ਕਟਾਖਸ਼ ਹੈ; ਇਸੇ ਲਈ ਆਖਰੀ ਸਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਮਹਿਫੂਜ਼
ਦੁਆਲੇ ਪੁੱਠੇ ਕਾਮੇ ਹਨ।

ਜਦ ਤੋਂ ਮੈਂ ਨਾਰਥ ਵੈਨਕੂਵਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ, ਸਮੁੰਦਰ
ਮੈਥੋਂ ਰਤਾ ਕੁ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿੰਨ ਕੁ ਮੀਲ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਘਰੋਂ
ਤੁਰਨ ਦੀ ਵਿੱਥ ਉਤੇ ਹੀ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਨਦੀ ਵਗਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ
ਕੰਢੇ ਜਾ ਬੈਠਦਾ ਹਾਂ। ਕਵਿਤਾ 'ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਦ' ਦਾ ਜਨਮ ਓਥੇ
ਹੋਇਆ।

Lake View Realty

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

FREE Consultation for BUYING or SELLING
FREE Information on Financing
FREE Knowledge of your existing Mortgage
FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL
Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

ਇਹ ਦੇਖੋ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਤਾ
ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ
ਵਿਚ ਹਾਏ ਕੁਝ ਸਾਹ ਬਾਕੀ ਹਨ

ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਦ

ਸੁਣ ! ਪਹਾੜੀ ਨਦੀ ਦਾ ਇਹ ਨਾਦ ਸੁਣ !!
ਏਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦੌੜ ਹੈ।

ਨੱਸਦੀ ਹੈ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਮਾਨੁੱਖ ਜਿਉਂ
ਪਰ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਝ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ।
ਪੱਥਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਰਾਂ 'ਤੇ ਪੈਰ ਧਰਦੀ ਵੀ ਹੈ ਤੁਰਦੀ ਮੜਕ ਨਾਲ
ਤਿੱਖੀਆਂ ਨੱਕਾਂ ਬਣਨ ਗੋਲਾਈਆਂ।

ਸੁਣ ! ਇਦ੍ਰਾ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣ !!
ਲੁਕੇ ਹਨ ਲੱਖਾਂ ਇਦ੍ਰੇ ਵਿੱਚ ਜਲਤਰੰਗ
ਤੇ ਦਮਾਮਾ ਜੰਗ ਦਾ।

ਸੁਣ ਇਦ੍ਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਚਾਪ,
ਏਸ ਵਿੱਚ ਮਹਿਬੂਬ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ
ਬੇਕਰਾਰੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਆਸ਼ਿਕ ਜਹੀ।

ਏਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਠਹੀ ਭਿੰਜੀ ਕੁਆਰੀ ਮਹਿਕ ਹੈ
ਫੋੜਦੀ ਜੋ ਬੁਣਬੁਣੀ

ਪਰ ਜਿਦ੍ਰਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿੱਘ ਹੈ।

ਉਪ-ਰੰਗੀ ਧਾਰ ਹੇਠਾਂ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਡਿਗਦੀ ਪਈ,
ਏਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਨਾਰ ਵਾਲਾ ਸ਼ੋਰ ਹੈ।

ਬੇਠ ਦੇ ਪਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਏਸ ਸਤਰੰਗੀ ਦੇ ਕੋਲ,
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਧੂਏਂ ਤੇ ਭੀੜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਧਰਿਆ ਪਿਆ ?
(ਅੰਨੀ ਗਲੀ — ਸਫਾ 84)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤ੍ਰ ਜਾਂ ਬਿੰਬ ਮੇਰੇ ਆਲੇ
ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦਾਤ ਹਨ। ਸਗੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦੇ
ਸਮੇਂ ਜੇ ਅਟਕਾਰ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਨਾ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖਿਝਣ ਦੀ
ਥਾਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ, ਉਠ ਕੇ ਘੁੰਮਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ
ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਮੋਹਰਬਾਨ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਬਹੁਤਦਾ ਹੈ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਬੰਨੇ
ਲਾ ਜਾਂਦਾ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮਹਿਬੂਬ ਕਵਿਤਾ :

ਰਾਮਪੁਰ

ਪਿੰਡ ਮਿਰੇ ਕਵਿਤਾ ਜੰਮਦੀ ਹੈ,
ਮਹਿਕ, ਮੁਸਕਾਣੀ, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਮੋਹ, ਮੋਹਨਤ, ਮੁੜ੍ਹਕਾ,

ਰੂਪ ਰੰਗ, ਕਣਕਾਂ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ
ਚਹਿਕ; ਚਾਨਣੀ, ਅੱਥਰੂ ਵਿਚ ਆਕਾਸ਼ ਉਤਰਿਆ,
ਕੰਢਿਆਂ ਦੇ ਲੰਗਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿਣਾਂ ਦੀ ਚਾਂਦੀ,
ਅੱਗ, ਨਿੱਘ, ਰੋਸੇ ਦੀ ਠੰਡਕ,
ਬੇਦਲੀਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੇਕਾਂ।

ਬੇ-ਮਿਸਾਲ ਇਹ ਪਿੰਡ
ਧਰਤ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਰਗਾ,
ਯੁੱਗਾਂ ਰਹੀ ਉਡੀਕ ਇਹਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਲਮ ਦੀ।

ਪਰਸ ਅਨੇਕਾਂ ਕਲਮਾਂ ਵੀ ਕਦ ਭੁੱਖਾਂ ਮਰੀਆਂ ?
ਮੋਹ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ?
ਇਕ ਨੱਕ ਤੇ ਸਾਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਕਦ ਸਿਮਟ ਸਕੀ ਹੈ ?
(ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਆਲ੍ਹਣਾ — ਸਫਾ 25)

ਸਜਨਾ ਬਦਲ ਗਿਉਂ ਤੂੰ, ਕਾਹਦਾ ਗਿਲਾ ਤਿਰੇ 'ਤੇ,
ਜਦ ਵਕਤ ਨਾਲ ਆਪਣਾ, ਚਿਹਰਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ।
ਅਮਰੀਕ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੇ, ਵਿਛੜਣ ਦਾ ਗ਼ਮ ਨਾ ਕਰ ਤੂੰ,
ਇਕ ਹਾਦਸਾ ਸੀ ਇਹ ਵੀ, ਜੋ ਖੁਦ ਹੀ ਟਲ ਗਿਆ ਹੈ।

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

Dino's at the New Location

ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ
- ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ
- ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ
- ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ
- ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ
ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਊਂਟ
- ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੋ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ
ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ "ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ"

GIL'S NEW & USED

Furniture & Appliances Warehouse

All kinds of New and Used Furniture — Color TV — Stereos — Major Appliances — Refrigerators —
— Air Conditioners

WE BUY SELL TRADE

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਨ ਕਰੋ :

582-8726

121 SALTER STREET WINNIPEG, MAN.

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅੰਸ਼

ਡਾ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ

(ੳ) ਭੂਗੋਲਕ ਅੰਸ਼

ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਉਸ ਦਾ ਜਲ ਪੱਛ, ਤਾਪਮਾਨ, ਬਨਾਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ, ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਇਸ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪਰਸੰਗ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿ ਸਬੰਧ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਇਸ ਅੰਸ਼ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿਤੇ ਬਰੀਕ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭੂਗੋਲਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਸ਼ ਹੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਵੀ ਇਸ ਮਤ ਨੂੰ ਸਿਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਕ ਅੰਸ਼ ਵਿਚ ਸਹਿਸਬੰਧ ਨਾਕਾਰਤਮਕ (Negative) ਹੈ, ਭਾਵ ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭੂਗੋਲਕ ਅੰਸ਼ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਤਕਾਰੀ ਰੋਲ ਘਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭੂਗੋਲਕ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਥੋਂ ਦਾ ਜਲ ਪੱਛ, ਅੱਤ ਦੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਅੱਤ ਦੀ ਸਰਦੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਤਕੜੇ ਜੁਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਗ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਏਥੋਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਧ, ਮਾਸ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਉਤੇ ਸਰੀਰਕ ਬਲ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਕੱਬਡੀ, ਕੁਸ਼ਤੀ, ਦੌੜਾਂ, ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ, ਚੋਰੀ, ਡਾਕੇ ਅਤੇ ਲੜਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ 'ਬਹਾਦਰਾਂ' ਵਾਲੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਖਾਣ ਪੀਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤੇ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਜੀਣ ਦੀ ਏਥੇ ਬਹੁਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅੱਤ ਦੀ ਗਰਮੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਿੱਪਲ ਅਤੇ ਬੋਹੜ ਵਰਗੇ ਫਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ, ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਜੰਡ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਗਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠ ਵੀ ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਤਕੜਾ ਸਰੀਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਖਾਣਾ, ਚੰਗਾ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਖਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਚਣੌਤੀ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਰਸਾਣੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਰਸਾਣੀ ਏਥੋਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਘੜਵਾਂ ਅੰਸ਼ ਹੈ।

ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਨਾਲ ਏਥੇ ਬਨਾਸਪਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਵੱਈਆ ਭੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਨੇ ਗਾਂ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਸੂਰ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਵੱਈਏ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ, ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਖਾਣ ਦੀ ਇਕ ਆਮ ਵਸਤੂ ਸਮਝਿਆ।

ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਉਤਰ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਰਾਹ

ਸੀ। ਏਥੋਂ ਦੀ ਸੈਂਕੜੇ ਧਾੜਵੀ ਸਮੂਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਏਥੋਂ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ ਵਪਾਰ ਆਦਿ ਲਈ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਵਲ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਧੇਰੇ ਉਤਪਾਦਨ ਕਾਰਨ ਬੋਹੜਾ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਹੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਏਥੋਂ ਦੇ ਅਤਤੇ ਆਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ, ਸਮਾਈ ਅਤੇ ਧਕਾਈ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਪਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਏਥੋਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਿੱਤ ਨਵਿਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਏਥੋਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਏਨੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀਆਂ ਕਿ ਨਿੱਤ ਬਦਲਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦ ਕਿ ਹੋਰ ਭੂਗੋਲਕ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨਕਸ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਦੀ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਹਨ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਬੜਾ ਅਨੰਨ ਹੈ।

(ਅ) ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ :

ਇਹ ਸੰਪਰਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਪਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਾਟ ਦਾ ਇਹ ਘੇਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲ ਮੁੜ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਪਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਸ ਗਏ, ਫੇਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਿਆ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬਾਹਰਲੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਪਰਕ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਰਸੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਏਨੀ ਵਧੇਰੇ ਨਹੀਂ।

(ੲ) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਸ਼

ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਕਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਿੱਟੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵਧੀਆ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸਿਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਕਲਮੰਦ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੀਰਕ ਨਕਸ਼ ਦੇ ਜੁਗਮ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਹਿਸਬੰਧ ਲੱਭੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਜਾਂ ਘਟੀਆਪਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਨਾਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਪਰ ਅਸਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਮੀਟੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੋਕ ਸੈਂਕੜੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਏਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਏਥੇ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਏਥੇ ਹੀ ਉਹ ਜਜ਼ਬ ਹੋ ਗਏ। ਅੰਤਰ ਜਾਤ ਵਿਆਹ ਵਿਰੁਧ ਰਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਜਨਣ (Cross breeding) ਦੀ ਪਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਚਲਦੀ ਹੀ ਰਹੀ। ਨਸਲ ਸੁਧਾਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਰਜਨਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਜਿਣਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਅਸੂਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਰਸਾਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅੱਜ ਏਨੀ ਉਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਹੈ। ਏਥੇ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਆਦਿ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਤਰੀ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰਨਾਟ ਨਾਲ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਵਿਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਝਗੜਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮਿਸ਼ਰਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਉਪਯੁਕਤ ਅੰਸ਼ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਘਟ ਯੋਗ ਅੰਸ਼ ਵਿਸਾਰ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(ਸ) ਆਰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ :

ਆਰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ

ਪਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਏਥੇ ਇਸ ਦੇ ਕੇਵਲ ਦੋ ਪੱਖਾਂ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਕ ਪੱਖ ਵਪਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹੱਦ ਉਪਰ ਸਥਿਤੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਅਤੇ ਉਦਮੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਪਰਾਚੀਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦੂਰ ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ।

ਪਰ ਮੈਂ ਏਥੇ ਇਸ ਤੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਸ਼ ਏਥੋਂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਜ਼ਮੀਨ ਹੁਣ ਤਕ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਗੈਰ ਆਬਾਦ ਪਈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮੂਹ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਰਖਦਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮੂਹ ਇਕ ਜਾਤ ਜਾਂ ਗੋਤ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕ ਇਲਾਕਾ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਂਦੇ। ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਥੇ ਕਦੀ ਵੀ ਓਨੇ ਤਕੜੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਅਮਨ ਭਰਪੂਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਜੇ ਕੋਈ ਤਕੜਾ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦਿੰਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕਮਾਉਂਦੇ ਤੇ ਖਾਂਦੇ। ਰਵਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਖਾਣ ਦੇ ਵਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹਾਂ ਲਈ ਬਚਾਉਣ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੋਕਾਂ, ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸਭ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਏਥੇ ਮਹਿਲਵਾੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਵੰਚਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਰਮ ਦਾ ਭਾਵ ਉਸ ਲਈ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਮਤ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਜਰਬੇ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਵਿਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਗਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਪੂਰਤੀ ਏਥੇ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਹ) ਲੜਾਈਆਂ ਝਗੜੇ :

ਹੱਦ ਉਪਰ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਏਥੋਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਉਥੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਦੀ ਵੀ ਤਕੜਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਲਈ ਤਕੜੇ ਸਰੀਰ, ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਚੋਰੀ ਡਾਕਾ ਆਦਿ ਬਹੁਤੇ ਭੇਡੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ। ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੁਟਣਾ ਬਹਾਦਰੀ ਸੀ। ਡਾਕੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਲਈ ਵਾਰਾਂ ਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਖੇਡਾਂ ਉਹ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਬਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਆਉਣ। ਇਹਨਾਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਮੱਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

(ਕ) ਧਰਮ :

ਧਰਮ ਆਪ ਇਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅੰਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਿਆਨਣਾ ਕੁਝ ਅਨੋਖਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਬਰ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਮਾਇਆਦਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਰਚਨਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਧਰਮ ਕਦੀ ਵਾਰ ਸਮਾਜਾਂ ਉਪਰ ਲਾਗੂ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ (ਸਭਿਆਚਾਰਕ) ਨੁਸਖਿਆਂ ਵਿਚ ਅਣ

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡਾ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਟ ਵਿਚ

ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁਵੀਆਂ ਲਈ

ਮੋਨੀਕਾ ਵੀਡੀਓ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਜਿਥੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ

ਫੋਨ ਕਰੋ : ਪਾਲ ਮੋਦਗਿੱਲ

627-1637

ਮੇਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਰਮ ਦਾ ਵਾਸਤਵਿਕ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਧਰਮ ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਹੈ।

ਅਹਿੰਸਾ ਉਪਰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧ ਮੱਤ ਅਤੇ ਜੈਨ ਮੱਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਪਟਪ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਏਥੇ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਜੀਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ, (ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ) ਜੋ ਵਰਨ ਅਤੇ ਜਾਤ ਦੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਦਾਤ ਦਸਦਾ ਸੀ, ਖਾਣ, ਪੀਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਰੱਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸਮਤ (ਕਰਮ) ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਅਤੇ ਰਜਵਾੜਾ ਸ਼ਾਹੀ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਤੇ ਪਾਲਦਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਏਸੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ।

ਇਸਲਾਮ ਇਕ ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਪਜ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨਾਲ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਕੜਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਰਖਣ ਲਈ ਸ਼ਰਾ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਜੋ ਏਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਧਰਮ ਦਾ ਵੀ ਅੰਤਰੀਕਰਨ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਅਨੁਕੂਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਇਸਲਾਮ, ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਰਵਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਟੱਕਰ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਅਸਬੰਧਤਾ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਮਨੁੱਖ ਵਤੀਰੇ ਪੱਖੋਂ ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ। ਨਾਨਕ ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਬੀ

ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਧਰਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ। ਜਦ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਕਰ ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਬੜੀ ਨੀਵੀਂ ਅਤੇ ਭੰਡਲ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪਵਿਤਰ ਦੱਸਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਗੱਦੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਾਲੀ ਵਿਚੋਂ ਭਾਂਡਾ ਕੱਢਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੀ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿਤਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਵਰਨ ਅਤੇ ਜਾਤ ਪਰਨਾਲੀ ਦਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਕਈ ਐਸੀਆਂ ਪਿਰਤਾਂ ਵੀ ਪਾਈਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਹੱਕ ਹਲਾਲ ਦੀ ਹੱਥੀਂ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਪਵਿਤਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਖਾਣ ਪੀਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਉਪਰ ਲਾਏ ਗਏ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਇਕ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅੰਸ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਨ, ਫਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਹੈ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਜਾਂ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੇ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਤੀ ਦੀ ਉਪਜ ਵੀ ਸੀ ਏਥੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

(ਖ) ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਸਬੰਧ ਦੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰਨਾਟ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਪਰਭਾਵਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ, ਨਿੱਤ, ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤਕਾਰੀ ਰੋਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪਿਰਤਾਂ

ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਸਭਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਲੱਭਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹੋਣ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ (ਸਭਿਆਚਾਰ) ਦਾ ਰੋਲ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਾਜਨਕ ਬਣਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਨਿਤ ਨਵੇਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਰੋਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰ

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸਥਾਰ ਪਿੱਛੋਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ/ਸਮੁਦਾ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਸੰਭਾਲੀ ਹੋਈ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਲਾਂ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਹੱਦ ਉਤੇ ਸਥਿਤ ਹੋਣਾ, ਅੱਤ ਦਾ ਪੈਣ ਪਾਣੀ, ਨਦੀਆਂ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ, ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ; ਸੈਂਕੜੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਏਥੇ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਿਸ਼ਰਨ ਅਤੇ, ਅੰਤਰਨਾਟ, ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪੱਕੇ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣਾ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰਾ/ਮਹਿਲਵਾੜੀ ਪਰਨਾਲੀ ਦਾ ਪਰਬਲ ਰਹਿਣਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਗਮੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਏਥੋਂ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜਕ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਏਥੋਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਪਾਇਆ।

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿਤਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਅਵਤਾਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

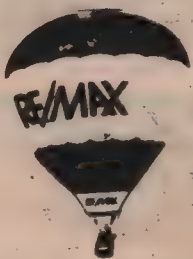
Ph. Off: (204) 694-5000

Res: 694-3198

Pager 942-7788 #02284

REMAX REALTY

10 - 2230 McPhillips St., Winnipeg, MB R2V 3C8

Sales Representative

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ
ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਦਾਜ਼-ਵਰੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਣਵਾਓ

ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਵੰਨ ਸਵੰਨੇ ਸੂਟ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਜ-ਵਰੀ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ, ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਰਤਾਓ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Kohinoor Jewellers & Fabric Centre

953 Notre Dame Ave. WINNIPEG, MAN. R3E 0M8

Res. 633-6567

Ph. Bus. 772-3937

ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਰੂਪ

ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਤੇ ਹੁਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵੀ ਦੀ ਚਾਲ ਕਿਵੇਂ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇਕ ਲੇਖ, 'ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ' ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਮੁਗਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੰਦੂ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਲੜਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੇ ਗਸ਼ਤ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੁਗਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਸ਼ਤੀ ਵਜੋਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਗਸ਼ਤੀ ਵੱਜ ਹੁਣ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਕੂਟਰ ਚਾਲਕ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ, ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ, ਰੋਪੜ ਵਿਚ ਇਕ ਟੁੰਡੀਲਾਟ ਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਕਤਲ, ਨਾਭੇ ਵਿਚ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਤੇ ਵਕੀਲ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮੁਗਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਸ਼ਤੀ ਵਜੋਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਨਿਆਇਕ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਹੜਤਾਲਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਧਰਨੇ ਵੀ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਮਨ ਕਮੇਟੀਆਂ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਜੁਲੀਓ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਵੀਹਵਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਗਵਰਨਰ, ਸਰ ਮੇਲਕਮ ਹੇਲੀ ਵਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾਈਆਂ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੋਦਿਆਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹਿੰਸਾ ਉਤੇ ਉਤਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਿਆਨ ਕਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀਆਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿਚੋਂ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਜਥੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਦਾਚਿਤ ਕੱਢ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿਚੋਂ ਕਢਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 65 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦਾ ਇਹ ਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿਚੋਂ ਕਢਵਾਉਣ ਉਤੇ ਤੁਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅਹਿਸਾਸ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ 1948 ਤੋਂ 1965 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰ

ਸਰਕਾਰ ਇਕ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋ ਹੀਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਇਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅੱਖ ਨੂੰ ਤਿਤਲੀ ਨੂੰ ਚਰਖੜੀ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਮਾਰਨ ਵਾਕਰ ਦਿਸਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇਸ ਦਾਓ ਪੇਚ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਹ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ, ਜੋ ਹੁਣ ਖੋਟੇ ਪਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ?

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕਾਈ ਬਦਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਘਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਵੈਂਕਟਰਮਈਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਰਾਂ ਦੀ ਪੁੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਸ਼ੀ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪੁੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਸ਼ੀ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਤੇ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਤਬ ਧਰਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉਤੇ ਇਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਝਾਤ ਪਾਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਬਦਲੇ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗੀ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਉਤੇ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਰਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨੂੰ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਤੋੜਵੀਂ ਹਾਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਸੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਸੋਂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਕੁ ਫੀਸਦੀ ਭਾਗ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਘੱਟ ਗਰੀਬ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਵਿਚ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਹ ਕਰੋੜ, ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਹ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹੋ ਵੀ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲੀ ਵੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਅਨਿਨ ਮਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਬੜਾ ਪੁਰਾਣਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਚਲਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਹੈਰਾਨੀ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਮਿੱਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪਾਸੋਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਦੋ ਸੌ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੌ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਉਸ ਪਾਸ ਕਦੀ ਮੰਨ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪਿੰਡ ਕੰਦੂਖੇੜਾ ਨੂੰ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ

ਕਰਨ ਦਾ ਕਤਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਪਰ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਸਿਰਸਾ ਤੇ ਫਤਹਾਬਾਦ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੰਦੂਖੇੜਾ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਇਕ ਚੌਖੀ ਲੰਮੀ ਪੱਟੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬੀ-ਭਾਸ਼ੀ ਹਨ। ਅਰਥਾਤ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਅੱਸੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਛੱਬੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪਿੰਡ ਕੰਦੂਖੇੜਾ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬੀ-ਭਾਸ਼ੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਇਕ ਪੱਟੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਖਾਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂਣ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਲਈ ਕਮਰਕੱਸੇ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਚਿੰਤਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ। ਜੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਇਤਨੀ ਘਾਟ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਉਤੇ ਕਿਤਨੀ ਕੁ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜੋ ਸਿੱਖ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਣ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਭਿਆਨਕ ਕਾਰਾ ਵਰਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦਹਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਡਰ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਇਕ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਘੁਰਨੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਤੁਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉਤੇ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1984 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਉਚੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਭਗਤ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿਚ ਕਿਸ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਲਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਵੀ ਕਿਸ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਦਕਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਪਰਿਣਾਮ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਖ ਜਨਮਤ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਿਣਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬੇੜੇ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ਾਂਤਮਈ, ਸਤਿਆਗ੍ਰਹੀ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦੇਣਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਸਮਰਥਕ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਤੇ ਇਤਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਤਨਾ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਇਕ ਅਖਾਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਝੁਕ ਕੇ ਹੀ ਜਿੱਤਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਰਜਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਕ ਜਾਂ ਅਹਿੰਸਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਠ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਗੀ ਹੋਇਆ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਹਿੰਸਾਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਕਰਮਕ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਿਸ ਖਾਤਰ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਅਹਿੰਸਕ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਅਪਣੇਤ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਖਤਮ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਕ ਖੁਸ਼ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ, ਐੱਦਾਂ ਕੁਚਲ ਗਿਆ ਹੈ।
ਜਿਉਂ ਬਾਬ ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ, ਚਿੜੀਆਂ ਮਸਲ ਗਿਆ ਹੈ।
ਤੂੰ ਰੁਸ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਉਂ ਤਾਂ, ਮਹਿਸੂਸ ਐੱਦਾਂ ਹੋਇਆ,
ਮੇਰੇ ਨਸੀਬ ਦਾ ਜਿਉਂ, ਸੂਰਜ ਹੀ ਢਲ ਗਿਆ ਹੈ।
ਮੁੱਦਤ ਤੋਂ ਨੀਂਦ ਮੇਰੀ, ਐੱਦਾਂ ਜਲਾਵਤਨ ਹੈ,
ਪਿੰਜਰਾ ਤੁੜਾ ਕੇ ਜਿੱਦਾਂ ਪੰਡੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੈ।
ਜਿਸ ਖ਼ਤ 'ਚ ਤੂੰ ਸੀ ਲਿਖਿਆ, ਇਹ ਖ਼ਤ ਮਿਰਾ ਹੈ ਅੰਤਮ,
ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਂ ਐਨਾ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਖ਼ਤ ਹੀ ਗਲ ਗਿਆ ਹੈ।

Thinking of Buying or Selling

New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav

Medellion Club Award Winner

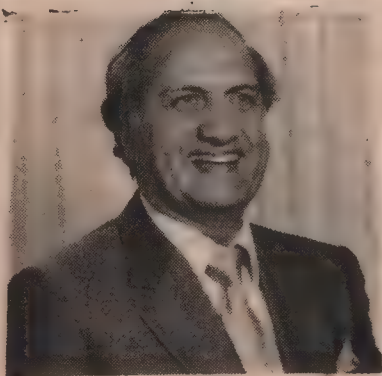
ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ
ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

Bench Mark Realty Corp.

10 - 6830 King George HWY. Surrey

ਧਰਮ ਤੇ ਫਲਸਫਾ

ਰਾਗ ਮਾਲਾ — ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ ?

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਵੈਨਕੂਵਰ

ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਆਲਮ ਕਵੀ ਨੇ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵੇਲੇ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਮ ਕੰਦਲਾ ਵੇਸਵਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਵਿਚ 'ਆਲਮ ਕਵੀ' ਨੇ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੀ.....

ਪੂਰੇ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪੂਰਾ,
ਘਟਿ ਵਹਿ ਕਿਛੁ ਨਾ ਹੀ ॥

ਭਾਵ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਕੇ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਮੁਕਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਮੁੰਦਾਵਣੀ' ਦੇ ਸਾਫ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਨੂੰ ਮੁੰਦ ਦਿਤਾ ਜਾਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਭਾਵ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਨੂੰ 'ੴ ਸਤਿਨਾਮ' ਤੋਂ ਖੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ.....

'ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ' ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਜੀਵਾਂ ਤਨ ਮਨ ਥੀਵੈ ਹਰਿਆ
ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

(1) ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਭਾ ਦੇ ਲਿਖੇ ਮੁਜਬ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਲੋਂ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਇਕ 'ਝਗੜੇ ਦਾ ਮੁੱਢ' ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹਿ
ਕਿਧੋ ਮੁੜ ਕਾਹੂ ਲਿਖ ਦੀਨ

ਕ੍ਰੋਮਟੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ

(3) ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਇਕ ਕਰਨ ਲਈ 1936 ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 'ਭੋਗ ਮੁੰਦਾਵਣੀ' ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਰਾਗਮਾਲਾ ਪੜ੍ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਦਾਸ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕ੍ਰੋਮਟੀ ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

(4) ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਜੀਠੀਆ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕੈਸੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਿਸਦੇ ਖਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸਵਾਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ ਭੀ ਬਾਲ ਵਿਚ ਪਰੋਸਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੈ ? ਜਾਂ ਕਹੋ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਗਰਮ ਸੂਟ ਨੂੰ ਟਰੰਕ ਵਿਚ ਰਖਕੇ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਨਾ ਭੀ ਕੋਈ ਅਕਲ ਮੰਦੀ ਹੈ ? ਕੀ ਇਸ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਨਹੀਂ ? ਬਸ ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਏਹ ਇਕ ਹੈ ਹੀ ਬੇਬਵੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਜੇਹੀ ਕਵਿਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਟਕਾਈ ਰਖਣਾ ਭੀ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ?

“ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਕਾਹੂ ਨੇ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਾਈ”

(5) ਜੈਸੇ ਭਾਈ ਬੰਨੋ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਬੀੜ ਮੇਂ ਕਈ ਕੋਚੀ ਬਾਣੀਆਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ “ਖਾਰੀ ਬੀੜ” ਧਰਾ।

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋਸ਼, ਪੰਨਾ 543 ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਕ੍ਰਿਤ ਪੰਡਤ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨਰੋਤਮ)

(6) “ਭਾਈ ਬੰਨੋ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਤੋਂ ਅਗੇ ਵਾਧੂ ਬਾਣੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਤੋਂ ਲਿਖਣੇ ਮੁੰਦ ਚੁਕੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਖਾਰੀ ਬੀੜ ਹੈ।”

(ਬਾਣੀ ਬਿਉਰਾ ਕਰਤਾ ਡਾ: ਚਰਨ ਸਿੰਘ)

(7) ਸ: ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ, ਰੀਸਰਚ ਸਕਾਲਰ ਕ੍ਰੋਮਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ, ਜੀ ਦਾ ਇਕ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਰਾਗਮਾਲਾ ਨੂੰ “ਵਾਧੂ ਬਾਣੀ” ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਬੀੜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕਤ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛਪੀਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਬੁੱਧ” ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

(8) ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

ਸਮਤ ਉਨੀ ਸੋ ਛੇ ਮਾਹਿ, ਬਿਕ੍ਰਮ ਪਾਵਨ ਕਤਕ ਆਹਿ,
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੇ ਭੇਰੇ, ਪੰਥ ਇਕੱਠਾ ਭਇਉ ਵਧੇਰੇ।

ਇਸ ਪਰ ਭਇਉ ਵਿਚਾਰ ਅਪਾਰਾ, ਦੀਪ ਮਾਲ ਪਰ ਨਿਰਣੇ ਵਾਰਾ।
ਭਇਉ ਨਿਬੇਰ ਵਿਚਾਰਿਉ ਯਾ ਹੈ, ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾ ਹੈ।

(9) ਪੰਡਤ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ‘ਨਿਰਣਯ ਸਾਗਰ’ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਦਰਪਣ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਘਰ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਵਿਚ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗਿਆਨੀ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਡਾਕਟਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪੰਡਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪੰਡਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪੰਡਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾਖਾ, ਸੰਤ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟੀਕਾਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਸ੍ਰ: ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ‘ਰਾਮਪੁਰਾ’)

(10) ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਬੀੜ ਵਿਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਮ ਕੰਦਲਾ ਵੇਸਵਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਵਿਚ ਆਲਮ ਕਵੀ ਨੇ ਲਿਖੀ ਸੀ।

ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ !

ਸੱਜਣ ਜੀ ਰਾਗਮਾਲਾ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਲਿਮ ਨਾਮੀ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਦੀ ਕਿਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਮਾਧਵ ਨਲ ਕਾਮ ਕੰਦਲਾ ਨਾਮੀ ਕਿੱਸੇ ਦਾ ਹਿਸਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਸਮੇਂ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?

ਕਿਆ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਰਾਗਮਾਲਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਛਪਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

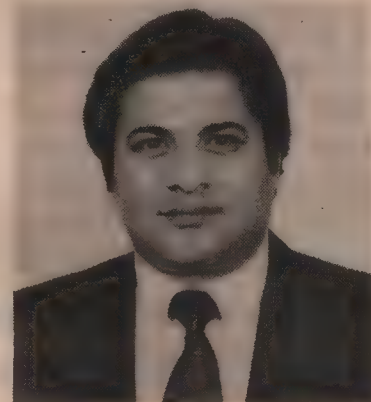
**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

Registered
Retirement
Savings Plan

Find Out More
About

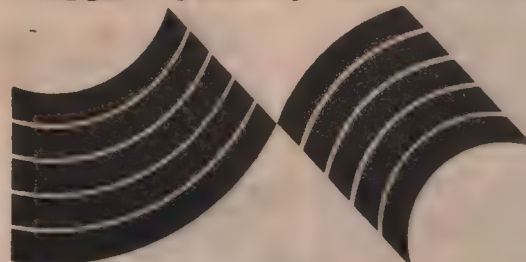
**The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

Res: (604) 254-5837

NORTH AMERICAN LIFE

ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਫ਼ਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਗੋਰਾਇਆ) ਸਰੀ

ਸੱਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ, ਭਾਵ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ, ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਐਥੇ ਉਪੜੇ ਤੇ ਐਥੋਂ ਦੇ ਸੁਖ-ਲਾਭਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਐਡਾ ਸੋਹਣਾ ਤੇ ਨਰੋਆ ਜੱਫਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਥੋਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ, ਸਵਰਗ ਤਿਆਗ ਮੁੜ ਨਰਕ ਉਪੜਨ ਦੇ ਤੁਲ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਰਭ-ਵਤੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਫ਼ੀ ਡਾਕਟਰੀ ਚੈਕ-ਅਪ, ਗਰਭ ਵਿਚਲੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਿਧੀਆਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਦਾਈ ਹਾਤੇ ਤੇ ਬੇਬੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਚੋਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਯੋਗ ਨਰਸਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਾ-ਪਾਲਣ ਲਈ ਜ਼ਬਾਨੀ ਤੇ ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਕਿਤਾਬਚਿਆਂ ਦਵਾਰਾ ਵਧੀਆ ਵਿਧੀਆਂ, ਏਹ ਸਾਡਾ ਐਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਖ ਲਾਭ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਫੈਮਲੀ-ਅਲਾਊਂਸ-ਚੈਕ ਦਾ ਆਰੰਭ ਜਿਹੜਾ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪੜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਹੈ।

ਕਿੰਡ-ਗਾਰਟਨ ਤੇ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫਤ, ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਹਤ, ਸਾਇੰਸ, ਹਿਸਟਰੀ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉੱਚੇ ਪਾਏ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫਤ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ; ਇਹ ਹੋਨਹਾਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਉਜੱਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨੌਸ ਬੁਨਿਆਦ ਦਾ ਅਰੰਭ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਾਡਾ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਹੈ।

ਫੋਟੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਖੇਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਂਕਰ, ਦੌੜਾਂ, ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰੇਸਾਂ, ਜਮਨਾਸਟ, ਹਾਕੀ ਆਦਿ ਲਈ ਯੋਗ ਇਨਸਟਰਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸੇਵਾਵਾਂ; ਪਾਣੀ-ਪੂਲਾਂ ਵਿਚ ਤੈਰਨਾ, ਕਰਾਟੀ, ਸਕੇਟ ਆਦਿ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਜੇਹੀ ਫੀਸ ਦੇ ਸਿਖਣ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਗਰੁਹ ਮਰਦ-ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੋਲਬ-ਸਪਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਥੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਕਸਰਤੀ-ਭਾਰ ਆਦਿ, ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਸਰਤੀ-ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਜੇਹੀਆਂ, ਸੋਨਾਂ-ਬਾਬ (ਗਰਮ ਕੀਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਹਵਾੜ), ਗੰਧਕੀ-ਗਰਮ-ਵਰੁਲ-ਪੂਲ (ਤੇਜ਼ ਘੁੰਮਦਾ ਪਾਣੀ), ਤਰਨ-ਪੂਲ, ਸਰੀ ਵਿਚਲਾ-ਨਵਾਂ ਲੋਹਰਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਮਾਰਦਾ ਪੂਲ, ਆਦਿ ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਫੀਸ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਫੁਟ-ਪਾਥ, ਰਿਚਮੰਡ ਦਾ ਰਬੜੀ ਫੁਟ-ਪਾਥ ਟ੍ਰੈਕ ਅਤੇ ਹਰਿਆਈਆਂ ਦੇ ਅਮੁਕ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੇ ਗੱਢੇ ਵੰਡਦੇ ਮਖਮਲੀ ਭਾ ਮਾਰਦੇ ਦਰਖਤ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਉਪਰ ਫਾਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੁੰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਵੱਕੜੀਆਂ ਪਾ ਮਿਲਦੇ ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਨੇਕ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਸਜਾਈਆਂ ਕਿਆਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਥੇ ਖੂਬ ਸੈਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਕ ਬੈਂਚ ਉਪਰ ਬੈਠ, ਮਨ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰ ਐਸ ਸਵਰਗੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਪਮਾ ਦਾ ਸਵਾਦ ਮਾਣਦੇ ਆਪਣੇ ਉਮਰ-ਬੁੜ੍ਹੇਪੇ ਨੂੰ ਲੰਮੇਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਸਵਰਗੀ ਝਾਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਹਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਸਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਭਾਵ 12 ਜਮਾਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵੈਲਡਰ, ਮਸ਼ੀਨਿਸਟ, ਕਾਰਪੇਂਟਰ, ਲੁਹਾਰ, ਖਾਦੀਆਂ, ਪਲੰਬਰ, ਈਲੈਕਟ੍ਰੀਸ਼ਨ, ਟੀਚਰ, ਟੇਲਰ, ਕਟਰ, ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਕੰਮ, ਕੰਪੀਊਟਰ, ਸਿਖਿਆ-ਕੇਂਦਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗੱਭਰੂ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ-ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਆਪਣਾ ਸੁਚੱਜਾ ਜੀਵਨ ਬਤਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੂੜਾ ਚੁਕਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ (ਗਾਰਬੇਜ਼ ਟਰੱਕ) ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਰਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਆਦਿ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ-ਰੋਗ (ਐਲਕੋਹਲਿਕ) ਚਿੰਬੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹਦੇ ਲਈ ਵੀ ਸਲਾਹ-ਕੌਂਸਲਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਮਰਦ

ਔਰਤ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਕਾਰਨ ਘਰੋਗੀ ਜੀਵਨ ਨਰਕ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਹਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਕੰਮ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹਦੇ ਲਈ ਵੀ ਸਿਕਨੈਸ, ਅਨਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਲਾਭ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਾਰਖਰੇ ਨਿਕੰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇ, ਰੋਟੀ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਹੀ ਦਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਾਧਨ ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੈਰ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਫਤ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਏਸੇ ਲਈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਬੁਢੇ, ਉਪਰਲੇ ਕਿਆਸੀ ਸਵਰਗ ਨਾਲੋਂ, ਐਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਾਨਤਾ, ਦਿੰਦੇ, ਉਪਰ ਜਾਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ; ਉਪਰਲਾ ਸਵਰਗ ਖਬਰੇ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਐਹ ਹਥ ਆਇਆ ਫਡਣ ਦੀ ਮੁਰਖ-ਮੱਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਲਾਭ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਬਤੌਰ ਐਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਸਾਰੇ ਦੂਜੇ, ਚਿਟੇ, ਗੋਰੇ, ਕਾਲੇ, ਪੀਲੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਇਹ ਲਾਭ ਚੁੰਕਿ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਕ-ਹਕੂਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਹਿਕਮਾ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ ਅੜਚਨ ਬਣੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦਵਾਰਾ, ਆਪਣੇ ਹਕ-ਹਕੂਕ ਦਾ ਬੋਰਡ ਦਿਖਾਏ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਲੜੀ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ।

ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਫਰਾਖਦਿਲ, ਭਾਵ ਹੌਸਲੇ ਵਾਲੇ ਦਾਨੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਾਂ। ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਲਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਚੈਕ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਛੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਲਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਲਈ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਨੇ ਗਲਾਂ, ਬਾਹਾਂ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਲਾਹ ਲਾਹ ਵੀ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨੋ-ਬਲ ਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਕੀਤਾ (ਭਾਵੇਂ ਓਸ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈ ਮਾਇਆ ਦਾ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਬੋਝਾਂ ਹੀ ਪਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਓਸ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਮਕਾਨ ਖਰੀਦੇ, ਕਾਰਖਾਨੇ ਬਣਾਏ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ, ਸਾਹ-ਬਣਤੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅਗੋਂ ਵੀ ਮਾਇਆ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੇ ਮਜ਼੍ਹਬੀ-ਭੜਕਾਊ-ਜਾਦੂ ਦੇ ਚਿਮਟੇ ਵਲੋਂ ਕਦੀ ਅਵੇਸਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ)।

ਬਤੌਰ ਐਸ ਸੋਹਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਸਾਨੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਹੱਕ-ਹਕੂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਅਨੇਕ ਫ਼ਾਇਜ਼ (ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀਆਂ) ਵੀ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ-ਹਕੂਕਾਂ ਲਈ ਨਿਧੜਕ ਲੜਦੇ ਹਾਂ ਓਥੇ ਇਕ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਜੋਂ ਐਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਾਰਟ-ਵਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਕੈਂਸਰ-ਰੀਸਰਚ, ਚਿਲਡ੍ਰਨਜ਼-ਪੀਸ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਆਰਥਰਾਈਟਸ, ਰੈਡ-ਕਰਾਸ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਫਰਾਇਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਬਤੌਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ, ਏਨੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਓਹ ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਈਮਾਨ ਬਣਾ ਲਈਏ। ਸਭਿਅਤਾ ਇਕ ਟਰੇਨਿੰਗ ਹੈ, ਇਕ ਸਿਕਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ-ਸਾਥੀਆਂ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ,

ਟੀਚਰਾਂ, ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਡਾਕਟਰ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਓਹ ਸਾਡੇ ਚਲਨ ਦਾ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਖ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਹੜੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਤੇ ਸਿਕਸ਼ਾ, ਸਕੂਲ-ਸਾਥੀਆਂ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਟੀਚਰਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਸ ਨਵੇਂ ਅਪਣਾਏ ਦੇਸ਼ ਚੁੱਕਿ ਹਰ ਮੁੰਡੇ ਕੂੜੀ ਦਾ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਏਸ ਲਈ ਐਥੋਂ ਦੇ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਸਿਖਸ਼ਾ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਮੁਖ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਏਸ ਸਾਡੀ ਪਨੀਰੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਥੋਂ ਵਾਲੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ, ਉਜੱਲ ਦੁਸਾਂਝ ਜੀ ਤੇ ਸੁਸ਼ਮਾ ਜੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਬਦਲਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਟੀ. ਵੀ. ਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਦੇਖੀ-ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਰੰਗ-ਨਸਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਇਸ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਤੇ ਏਹੋ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਚੁੰਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਹੀ ਸਾਥੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਮੁਖ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਏਸ ਲਈ, ਜੇ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਤੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਗੇ ਸਾਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸੁਟਣੇ ਹੀ ਪੈਣਗੇ।

ਮਾਪੇ ਵੀ ਤੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ, ਬੜੇ ਚਿੰਤਾਤਰ ਹਨ ਤੇ ਬੜੀ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿਚ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ ਵਰਤ, ਨਿੱਜੀ ਹੱਲ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਤੌਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਬੇ-ਧਿਆਨੇ ਹੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਹੋ ਸਲਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਬੱਚੇ ਖੇਡਾਂ ਕਰਨ, ਪਿਕਨਿਕ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹ ਇਕ ਮੇਲੇ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲ, ਆਪਣਾ ਉਮਰ-ਸਾਥੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਣ। ਏਸ ਕੰਮ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵਧੀਆ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਏਧਰੋਂ ਕਿਉਂ ਅਵੇਸਲੇ ਹਨ? ਸਾਡਾ ਤਜਰਬਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗ-ਨਸਲ ਵਿਆਹ ਬਹੁਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੋ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਜਿਨੀ ਛੇਤੀ ਬਣ ਸਕੇ ਅੱਛਾ ਰਹੇਗਾ। ਆਪ ਵਿਚੋਲੇ ਬਣ, ਪ੍ਰੋਕਸੀ-ਮੈਰੇਜ ਨਾਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਉ। ਪਿਛੇ ਦੇਸ਼, ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਸੀ ਤੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ, ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਰ-ਵੀ ਨਾਈ ਆਦਿ ਲਾਗੀ ਹੀ ਲੱਭਣ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਜੇਸਾ ਦੇਸ਼ ਵੈਸਾ ਭੇਸ, ਜੇ ਕੋਈ ਐਥੇ ਆ ਕੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸੋਹਿਲੇ ਹੀ ਗਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਦੁਖ ਸਹੇੜਨ ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਇਕ ਬਹੁ-ਸਭਿਅਤਾ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਮਾਇਣ ਮਹਾਂ-ਭਾਰਤ ਆਦਿ ਪੁਰਾਣੇ ਗਰੰਥ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਰਾਜੇ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 24 'ਤੇ

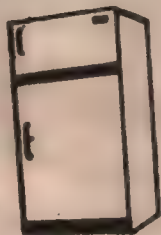
Hans Appliances

ਅਸੀਂ ਫਰਿਜ਼, ਸਟੋਵ, ਡਰਾਇਰ, ਵਾਸ਼ਰ, ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਐਪਲਾਈਸਜ਼ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We also buy/sell old & new appliances

Reasonable Rates

Phone 585-0782

LIFE ■ HEALTH ■ GROUP ■
DISABILITY INSURANCE

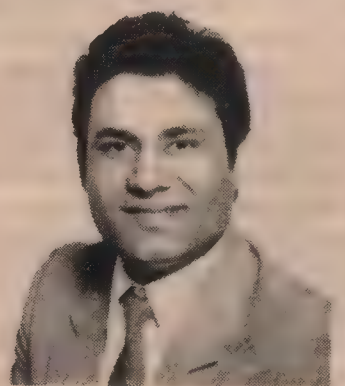

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
2030-1055 W. Georgia Street.
Vancouver, B.C. V6E 3P3

ਬੀਮਾ ਲੋੜਾਂ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਾਸਕ ਆਮਦਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਗੀਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨੀ ਆਮਦਨ ਮੰਗਦੇ
ਹੋ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਵਾਜਬ ਹੈ?

Off: 685-7364 Bhupinder Dhaliwal Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਰੁਧ — ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ

ਜਲੰਧਰ — ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਭਾਈ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ “ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ

ਪੰਨਾ 23 ਦੀ ਬਾਕੀ
ਮਹਾਰਾਜੇ, ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਕਰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਤਾ-ਸਵੰਥਰ ਤੇ ਅਰਜਨ ਦਾ ਦ੍ਰੋਪਤੀ-ਸਵੰਥਰ, ਜਦ ਕਿ ਲੰਕਾ ਤੋਂ ਰਾਵਣ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾਈ ਲਈ ਗਿਆ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੱਭਰੂ ਉਥੇ ਉਪੜਦੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵ ਤੇ ਜੋਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਰਦੇ, ਜਦ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਕੁੜੀ ਉਹਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਜੈ-ਮਾਲਾ ਪਾ ਦਿੰਦੀ ਤੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਮੇਲੇ ਦਾ ਖਰਚ ਵੱਡੇ ਰੱਜੇ-ਪੁੱਜੇ ਲੋਕ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਪਰ ਵਿਆਹ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਵੀਰੋਜਪੁਰ, ਹਿਸਾਰ, ਬੀਕਾਨੇਰ ਸਰਹੱਦ ਉਪਰ ਇਕ ਵਿਸ਼ਨੋਈ ਬ੍ਰਿਹਮੀਦਾਰ ਕੌਮ ਵਸਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲੱਭਣਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਮਾਰ-ਖੋਰ ਕੌਮ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਜ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਚੌ. ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਵਜ਼ੀਰ ਚੌ. ਭਜਨ ਲਾਲ ਏਸੇ ਕੌਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। ਵਿਆਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋਕ ਵੀ ਮੇਲੇ ਰਚਾਉਂਦੇ, ਜਿਥੇ ਗੱਭਰੂ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਇਕੱਠੇ ਨੱਚਦੇ, ਟੱਪਦੇ, ਦੌੜਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਕੱਚੇ ਪਿੜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੂੜ ਦੀ ਇਕ ਹਨੇਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਮਨ-ਪਸੰਦ ਜੋੜੇ ਵਿਚੋਂ ਜਦ ਮੁੰਡਾ ਆਪਣੀ ਸਾਥਣ ਦੇ ਘੰਗਰੇ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ-ਲੂਲਾਂ ਵਾਲੇ ਲਮਕਦੇ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਚੋਣ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ-ਪਛਾਣ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜੁਗਾਂ-ਜੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਨਿਕੇ ਨਿੱਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵੀ ਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾਬਰ ਮੁਸਲਿਮ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ, ਜ਼ਮਾਨੇ ਨਾਲ ਬਦਲਨਾ ਇਕ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਖਲਤ-ਮਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਵਿਗੜੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ। “ਮੈਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰਥ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੀ ਕਿਉਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 84 ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿੱਲੀ ਦੌਰਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਠ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਏਨੀ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਏਨੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਟੀਦਰ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਉਤੇ ਅਸਰ ਪਏ। ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਅਸਰ ਸਵਰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਂਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਏਨੇ ਦੁਖੀ ਤੇ ਮਾਯੂਸ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹਨ।

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)

Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060

ਕੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਾਕੂਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ L.L.B. (U.K.)

Res. 580-1822

- ਕਿਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਕਿਸੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੱਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ - ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਵਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜੀ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤੀ ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਸੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

- ਜੇ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਮੰਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਵੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੋਵੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਕੂਨ ਪੈਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਠੋ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੇਦਬਾਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਨਵੇਂ ਰਵਿਯੋਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

(ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)

Res: 521-5061

IMMIGRATION PROBLEMS?

Let us assist you as we have been doing since 1946

Complete Immigration Service in Canada

Sponsoring Immediate Family
Close Relatives
Independent Immigrants
Fiance (e) Application
Student Visa
Refugee Application
Visitors Visa
Adoption Application
Returning Resident Permit
Citizenship Application
Orphan Relatives Application

Investors Immigration
Entrepreneurs Immigration
Self-Employed Immigration
Family Business Immigration
Work Permit
Retired Person Application
Release Hearing
Immigration Inquiry
Immigration Appeal
Preparing Application Forms
Etc....

FREE consultation for first interview

Malkit Singh Parhar & Daljit Sandhu

IMMIGRATION CONSULTANTS

World Wide Immigration & Documentation Services

2127 - Kingsway, Vancouver, B.C. Canada

Off. (604) 430-6611

ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ — ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ

ਜਲੰਧਰ — ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਇਥੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਗੰਭੀਰ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਅੱਖੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਸੂਬਾ ਵਿਆਪੀ 'ਸ਼ਾਂਤੀ ਯਾਤਰਾ' ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਇਥੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੂਬਾ ਜਿਥੇ ਵੀ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹੀ, ਉਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਹਾਲਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦਰਸਾਏਗੀ ਤਦ ਵੀ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਮ ਵਰਗੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਾਤਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ। ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਨਾ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰੋਧੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਰਚਾਰ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਲੰਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਉਥੇ ਜਾਣਾ ਅੱਖਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਜਾਣ ਲਈ ਡਰ ਰਹਿਤ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਦ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਖਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਹਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇਣੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਧਰਮ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਵਧਾਇਆ। ਇਸੇ ਪਰੰਪਰਾ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਦਿ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੀ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯਾਤਰਾ ਜਥੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਬਝਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀਆਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਧੇਰੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਹੋਰ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਹਾਲੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਰਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਨਾਲ ਚੁੜੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਛੇਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਗ-ਥਲਗ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਲਗ-ਥਲਗ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅੱਠ-ਨੌਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਾਮਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਦਲੇ 70000 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੌਜ ਸੱਦਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਰ ਅਮਲੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਪੜੇਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪੜੇਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਛੋਟੀ-ਮੋਟੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੋ ਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਹਾਦ

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਭੁਲਾ ਕੇ "ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ" ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਜਹਾਦ ਛੇਤੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਫਾਰਵਰਡ ਬਲਾਕ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕ ਦਲ (ਬ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਐਨ. ਬਹਗੁਣਾ, ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇ. ਪੀ. ਉਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਮਾਧਵ ਰੈਡੀ, ਜਨਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰਜੀਤ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਤੋਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਤੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਜਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਧਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰਿਫ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ ਐਨ ਹਕਸਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ. ਕੇ. ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਭੁੱਖੀਜੀਵੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭੁਲਾਏ ਗਏ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ., ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਜਮਾਤੇ-ਇਸਲਾਮੀ, ਮੁਸਲਿਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਫਰੰਟ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਆਦਿ ਫਿਰਕੂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਉਤੇ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕੰਮ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਇਕ 20-ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ, ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਹੀ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਝਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਸੀ. ਸ਼ੁਕਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਕਿੰਨ੍ਹ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਉਤੇ ਦੋਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਫਿਰਕੂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਮੋਰਚੇ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਤੋੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੋਕਾਪ੍ਰਸਤ ਅਨਸਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਲਈ ਸਹੀ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣੇ ਹਨ।

S. & S. INSURANCE

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫਰਕ ਦੋਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ ਦੋਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

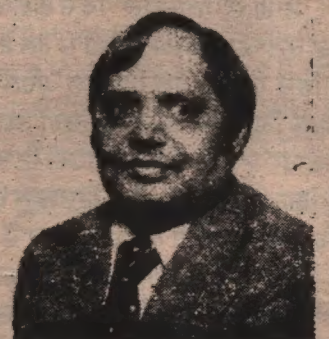
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE
* SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ — ਟਿਵਾਣਾ

ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਥੀਏਟਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਦੀਵਾ ਬਲੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਛੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਫਿਲਮ ਦੀ 'ਪ੍ਰਾਗਰੈਸ' ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪਟਿਆਲਾ ਜਾ ਕੇ ਹਰਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਫਿਲਮ ਦੇ ਬੜਾ ਲੋਟ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਟਿਵਾਣਾ ਫਿਲਮ ਦੇ ਦੋ ਪੂਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਲਮਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਰਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਆਪਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਫੇਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਸ਼ਕ—ਵਰਗ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਲੋਂਗ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ" ਵਿਚ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਟਿਵਾਣੇ ਦਾ ਤੁੱਕਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਵਧੀਆ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੀ ਫਿਲਮ ਪਹਿਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ — 'ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬੰਬਈਓਂ ਕਈਆਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸਲਾਹਾਂ ਘੱਲੀਆਂ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਬੱਜਟ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਏਗਾ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਗਿਰਜਾ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਜਜ਼ਬੇ ਵਿਚ ਡਾਇਲਾਗ ਬੋਲਣਾ ਸੀ। ਮੌਕਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ 'ਅਣਹੋਣੀ' ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਜਜ਼ਬੇ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾ ਹੋਈ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰੋਣ ਨਾ ਆਇਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰੋ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਕਿਵੇਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਲਮਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਜਾਵੇਦ ਦੇ ਇਕ ਕਾਮੇਡੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਫਾਈਟ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ Conceive ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁੜੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਕ ਅਖੌਤੀ, ਉੱਜੜ, ਗੁੰਡਾ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਗੁੰਡੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪੈਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਜਜ਼ਬੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਫਾਈਟ ਮਾਰਟਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਦਸੋ ਕਿਵੇਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਗੁੰਡੇ ਦੇ ਰੋਲ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਨੂੰ ਏਥੋਂ ਕੁ ਫੜ ਉਸ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਏਥੋਂ ਫਾੜ। ਉਹ ਡਰੇਗੀ, ਉਹ ਛੁਡਾਏਗੀ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾਏਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਕੀ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਹੋਣਗੇ, ਇਹੀ ਕੁਝ ਮੈਂ ਇਸ ਸੀਨ ਵਿਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਆਡੀਐਂਸ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕਨਸੀਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਲਮਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਝੋਤਾ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਸਟੇਜ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਜਦ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਸਟੇਜ ਤੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬੜਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਟੇਜ ਤੇ ਹਰ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਪਲੇ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੇ

ਇਕ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ ਪਲੇ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਐਕਟਰ ਕੱਢਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਕੰਮ ਇਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟਰ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ 'ਚੋਂ 'ਐਕਟਰ' ਕੱਢਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

'ਲੋਂਗ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ' ਵਿਚ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਕਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਲਾਕਾਰ ਨਿਰਮਲ ਗਿੱਬੀ ਦੇ ਰੋਲ ਬਾਰੇ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਰੋਲ ਬਿਲਕੁਲ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਰਮਲ ਗਿੱਬੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਐਕਟਰੈਸ ਹੈ ਤੇ 'ਲੋਂਗ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ' ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ

ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਐਕਟਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਜੀਤ' ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸ ਜੇ ਚੰਗਾ ਐਕਟਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਂਦਾ। ਐਕਟਰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਚੰਗੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਲੜ ਲਗਕੇ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ 'ਲੋਂਗ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ' ਵਿਚਲੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਤੇ 'ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ' ਅਤੇ 'ਕੀ ਬਣੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ' ਵਿਚਲੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦਾ 'ਫਰਕ' ਤਾਂ ਦੇਖ ਹੀ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫਿਲਮ ਦੀ ਗੀਲੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਟਿਵਾਣਾ ਬੜਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ — 'ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਜਲੰਧਰ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਫਿਲਮੀ ਟਰੇਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਟਰਾਇਲ ਸ਼ੋਅ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ। ਜਿਸ ਵੀ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਈ, ਫਿਰ ਉਸ ਨਾਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਏਥੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਘੱਟ ਵੀ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਮਿਲ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਬਾਹਰਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸਵਾਦ ਪੈ ਚੁਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵਧੀਆ ਫਿਲਮ ਲਈ ਤਰਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਮਝੋਤਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।'

ਦੋ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਕਾ ਟਿਕਾਣਾ ਪਟਿਆਲੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬੰਬਈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਫਿਲਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ — 'ਮੈਂ ਬੰਬਈ ਰਹਿ ਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪੈਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਕਲਚਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਂ ਇਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਨੰਬਰਿੰਗ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਏਨੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।'

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿਚ ਹਿਲਜੁਲ

'ਯਾਰੀ ਜੱਟ ਦੀ' ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸਫਲਤਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵੱਲ ਕੁੱਦ ਕੇ ਸੱਚ ਕਈ 'ਸ਼ੋਰ' ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਗਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਨੱਸ-ਭੱਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਰਿੰਦਰ ਦੀ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਉਚਾ ਪਿੰਡ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਾਣੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਮੱਠੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 'ਫਰਿਜ' ਵਿਚ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੋਰ' ਜਾਗ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਛੋਟੀ ਹੀ 'ਉਚਾ ਪਿੰਡ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਅਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਦੋ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਫਿਲਮ ਦਾ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇਖਕੇ ਉਹ ਘਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਤਾ ਵੱਲ ਮੋੜਾ ਕੱਟ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਗਾਣੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਲਏ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਵੱਡੇ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰੇ ਲੈ ਕੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 'ਯਾਰੀ ਜੱਟ' ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਿਰੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਫੜ ਲਈ ਹੈ।

ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਮੰਡੀ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਫਿਲਮ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ

ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਟਿਲਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਈ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਚੱਕਰ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਗਜੀਤ ਦੀ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲ ਸਰਗਰਮੀ

ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਗਜੀਤ ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਦੇ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਡਰਾਮਾ ਤੋਂ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਲਾਕਾਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਦੇ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ 'ਲਲਕਾਰ' ਦੇ ਸਬਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵੀ ਜਗਜੀਤ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਟਰਾਂਸਲੇਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਿਕਟ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਰੋਲ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਤਰੂਘਨ ਸਿਨਹਾ ਨੂੰ ਸਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੋ ਡਰ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਰੇਇਨ ਦਾ ਰੋਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਗੋਰੇਇਨ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸ਼ਤਰੂਘਨ ਸਿਨਹਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਲਈ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕੋਹਲੀ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਜੀਨੇ ਨਹੀਂ ਦੁੰਗਾ' ਵਿਚ ਐਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼ਤਰੂਘਨ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੋਰੇਇਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਐਰੀ ਗੈਰੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਉਹ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਜਗਜੀਤ ਦੀ 'ਹਿੰਦੀ ਲਲਕਾਰ' ਦਿਲਜੀਤ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸ਼ਤਰੂਘਨ ਇਸ ਦਾ ਗੋਰੇ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ।

ਹਰਬੰਸ ਸ਼ੌਂਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣ ਗਿਆ

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਸ਼ੌਂਕੀ ਨੇ ਇਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਮਲਟੀ ਸਟਾਰ ਫਿਲਮ 'ਸੱਜਣ ਠੱਗ' ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ, ਨਵੀਨ ਨਿਸਚਲ ਤੇ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜਿਹੀ ਸਟਾਰ ਕਾਸਟ ਵਾਲੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਬੜੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਪਈ ਹੈ, ਪਰ ਗੀਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਬੰਸ ਫਾਈਨੈਂਸਰਾਂ ਤੇ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਚੱਕਰਵਿਊ' ਨੇ ਹਰਬੰਸ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਬੇਕਾਰ ਬਿਠਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਪੈਸੇ ਵਾਲੇ ਸੇਠ' ਇਹ ਗੱਲ ਸੋਚ ਕੇ ਬੇਫਿਕਰ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਾਂਗੇ ਹਰਬੰਸ ਬੰਬਈ ਵਿਹਲਾ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਬੰਬਈ ਦੇ ਫਿਲਮੀ-ਚੱਕਰਾਂ ਨੇ ਹਰਬੰਸ ਨੂੰ ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਤੇ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ।

ਹਰਬੰਸ ਸ਼ੌਂਕੀ ਦੇ ਵਿਹਲੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦੌਰ ਹੁਣ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ 'ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ' ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ 'ਹਵਸ ਕੀ ਦੁਨੀਆਂ' ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਮੁਖ ਸਿਤਾਰੇ ਜਾਵੇਦ ਖਾਨ, ਰੋਹਨ ਕਪੂਰ, ਸਾਹਿਲਾ ਚੱਢਾ, ਸੋਨਿਕਾ ਗਿੱਲ, ਮੋਂਟੀ, ਮੇਹਰ ਮਿੱਤਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ, ਵਿਜੇਂਦਰ, ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਨਾ, ਬੀਨਾ, ਓਮ ਸ਼ਿਵਪੁਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਨਿਸਚਲ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਚਰਨਦਾਸ ਸ਼ੇਖ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਭੱਪੀ ਲਹਿਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਰਿੰਦਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਟੇਸਟ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ।

ਨੈਣਾਂ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਦੇ, ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਹੋਠਾਂ ਤੇ ਜੋ, ਸੂਹੇ ਗੁਲਾਬ ਲੈ ਕੇ।

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ 'ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ' ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਤਪਾ ਮੰਡੀ, (ਨਿੱਜੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ):—ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਖਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਝੂਠੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਥੇ ਯੂਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦੋ ਮਕਸਦ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮਕਸਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ

ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਚੋਣੇ ਹੋ ਕੇ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਲਹਿਰਾਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਉਂ 1984 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕੁਰਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1984 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੋਟ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪਾਓ ਅਤੇ ਇਉਂ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਉਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1985 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਮਕਸਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਕੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇਉਂ ਹੀ ਨਿਪਟੇਗੀ।

Classified

Matrimonial

Wanted a suitable match for a Jat Sikh well-educated girl, 23 years, 5'2" Med. Lab. technologist working in hospital. Canadian Citizen, family well-settled in Canada and U.S.A. Please write with full details:

R B (303)

C/o The Canada Darpan Weekly

P.O.BOX 265

SURREY, B.C. V3T 4W8

ਨਵਾਂ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹੈ

ਸਰੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਬੈੱਡ ਰੂਮ ਹਨ — ਫੈਮਿਲੀ ਰੂਮ ਹੈ। ਬੇਸਮੈਂਟ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ। 'ਦੋ ਵਾਸ਼ ਰੂਮ ਹਨ। ਸਕੂਲ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਕੀਮਤ ਕੇਵਲ \$1, 14, 500

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :—

585-4349

ਜਾਂ 585-3613

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ

ਮਕਾਨ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ
ਅੱਜ ਹੀ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਫੋਨ : 585-4888

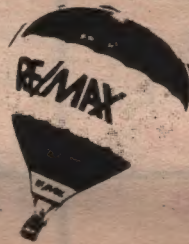
ਘਰ : 590-0413

For Professional Market Evaluation
and Consultation
contact

Jarnail S. Saran

Bus: 585-4888 Res: 590-0413

9320 Scott Road (120 St.) Surrey, B.C. V3V 4B8

For any kind of PRINTING or ADVERTISING Jobs

Cost Cutter Advertisers

Phone 588-2828

- ☐ Business Cards
- ☐ Invitation Cards
- ☐ Wedding Cards
- ☐ Personal Cards
- ☐ Flyers
- ☐ Coupons
- ☐ Office Stationery
- ☐ Calenders

500 Business Cards \$22⁰⁰

5,000 Flyers \$90⁰⁰

SPECIAL LOW RATES

for big volume printing orders for

- Pizza
- Restaurant
- Auto Dealers
- Body Shop
- Real Estate Agent
- Travel Agent
- Flyers etc.

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਲਈ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ :
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ — 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ
ਸ਼ਾਮ

ਫੋਨ : 581-4473

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O.BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year 25 dollars
Two Year 45 dollars
Three year 65 dollars
Life membership..... 300 dollars
ASIA..... 100 dollars[a year]
U.S.A. 30 dollars [a year]
Europe 100 dollars[a year]
Africa 100 dollars [a year]

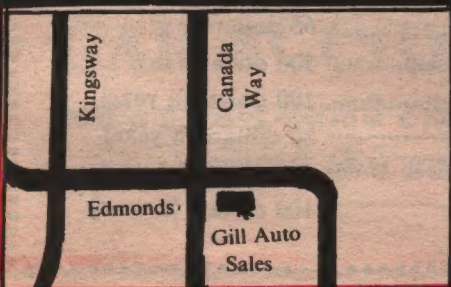
ALMOST WHOLESALE PRICES SLASHED

79 PONTIAC TRANSAM T-ROOF \$4449	79 CADILLAC SEVILLE LOADED \$7249	85 PONTIAC FIREFLY LOW MILEAGE \$5299	82 AUDI 5000s LOADED \$7949	81 GMC Pick up V-6, P/S—P/B \$4950	85 BUICK LESABRE P/DLA/CP/W \$10449	81 PONTIAC TRANSAM T-ROOF 76000km \$7650
79 OLDSMOBILE TORNADO LOADED \$6444	85 BUICK CENTURY Loaded LIKE NEW \$9444	80 BUICK SKYLARK LTD. P/S P/B V-6 TILT A/C \$4499	82 CHEVROLET CHEVETTE ECONOMY CAR \$2749	81 TOYOTA SUPRA LOADED \$7150	79 CHEVROLET CAMARO 2 TONE PAINT \$3149	79 CHEVROLET MONZA MUST SEE \$2499
85 Olds Tornado Loaded P/Sun roof \$15250	79 FORD GRANADA ONE OWNER LOW MILEAGE 75000km \$1899	76 CHEVROLET Boogie VAN BEAUTIFUL IN AND OUT \$3333	76 CADILLAC SEDAN DEVILLE LOADED \$2449	79 DODGE TRAVEL VAN PROPANE BRAND NEW INTERIOR \$6535	78 AUDI 5000 LOADED Rebuilt No miles \$4649	74 DODGE VAN CAMPERIZED STEAL AT THIS PRICE \$3549

CALL **522-2122** COLLECT

SUPER LOW PRICES ON MANY MORE QUALITY USED VEHICLES IN STOCK

GILL AUTO SALES

7762 - Edmonds St., Burnaby, B.C.

DLR #8220

OPEN MON.—FRI. 9 AM-8 PM — SAT. 9 AM-6 PM — SUN. 10 AM-4 PM